

Proletari din toate țările, uniți-vă!

... Centrală
... Regiunea
Hunedoara-Deva

IN ACEST NUMĂR:

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Correspondențele noastre:

La telefon,
prietenii din U. R. S. S.

GHERMAN TITOV

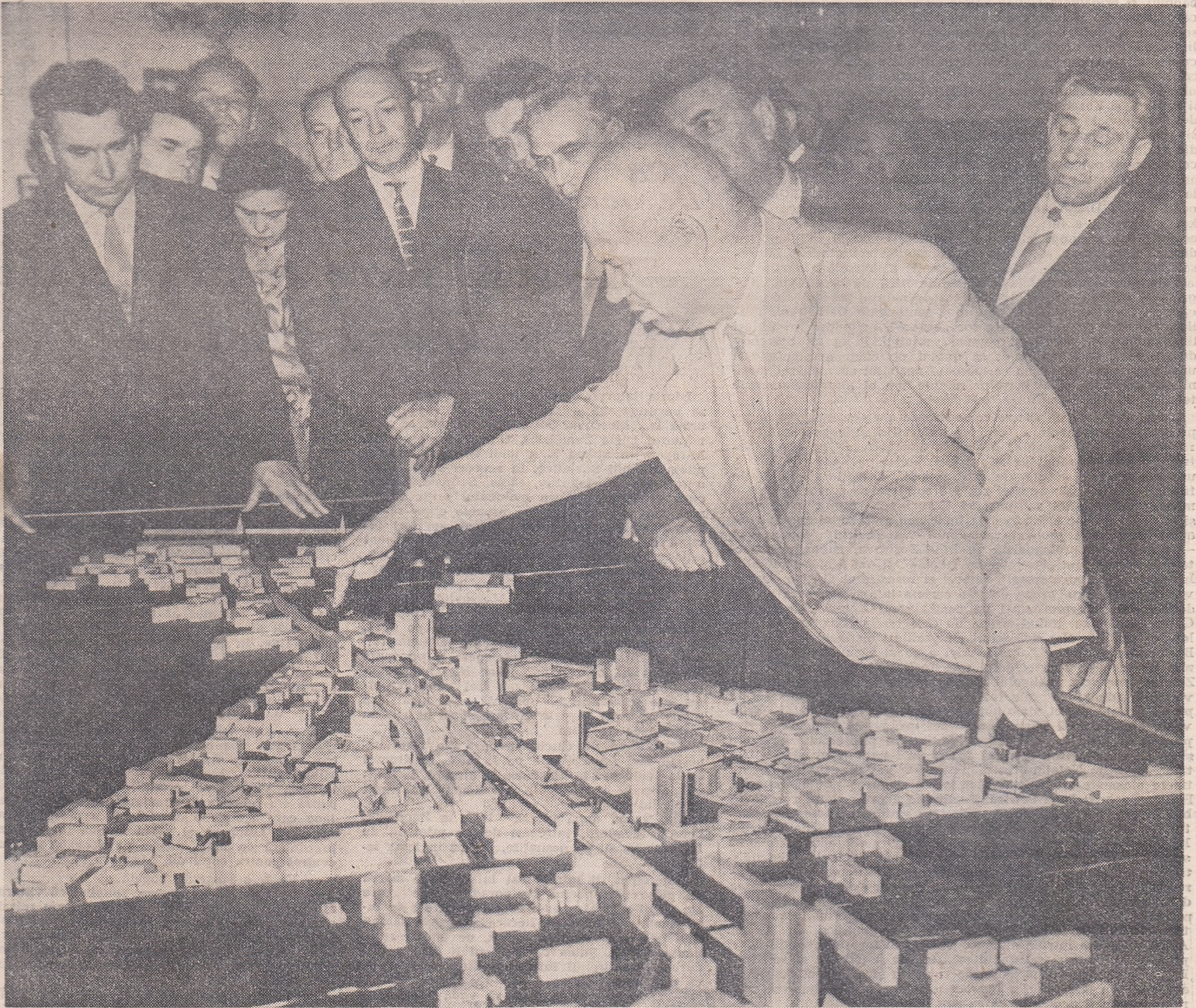
NIKOLAI CERKASOV

A. GROMOV

MAIA PLIȘETKAIA

ALEXANDR MIHAILOV

(pag. 4)

N. S. Hrușciov la expoziția, recent deschisă, a machetei planului de reconstrucție a Moscovei

Citiți în pag. 9-10:

Biblioteca „VEAC NOU” nr. 18

PRIMA ZI

de GHEORGHI VLADIMOV,

ANUL XVIII

24
(900)

15 iunie 1962
12 pagini, 1 leu

„Bucătăreasa” de Sofronov

Cînd Teatrul „C. I. Nottara” a hotărît să introducă în repertoriu comedia lui Sofronov „Bucătăreasa”, a ținut deopotrivă seama de frumusețea temei tratate în această lucrare dramatică, ca și de răsunătorul succes pe care l-a reperutat spectacolul pe multe scene ale Uniunii Sovietice.

Ca regizor m-am apropiat cu multă simpatie de fabula și de personajele piesei.

La baza subiectului comediei este o poveste foarte simplă. Pavlina Hutornaia, bucătăreasa unui colhoz dintr-o regiune a Kubanului, și brigadiera Galina Sahno nu se pot lămuri mai întîi pe care dintre ele le iubesc combainerii Kazaneț și Ceaika, iar cînd se lămuresc, după un șir de neînțelegeri care duc la situații hazlii, se mărită cu aleșii lor, sărutîndu-se cu ei în final așa cum se cuvine într-o comedie cu sfîrșit fericit(!). Dar marea valoare a lucrării stă în faptul că țesătura simplă a intrigii dezvăluie puternice, minunate caractere de oameni sovietici. Eroii centrali ai comediei — și Pavlina, și Kazaneț, și Sahno, și Ceaika, și Daria — sînt oameni dornici de viață și de bucuriile ei, puternici, hotărîți, cu reacții simple și furtunoase, cu mintea sănătoasă și clară, care știe să ia din realitatea inconjurătoare tot ce este important și serios. Acești oameni pot după o noapte de muncă grea la cîmp, să se oprească în treacăt la cineva, să stea de povești și apoi s-o ia de la capăt cu munca la cîmp pînă noaptea tîrziu, fără să închidă ochii o clipă. Dragostea Pavlinei și Galinei, a lui Kazaneț și Ceaika, a Dariai și a lui Sliva, cu natura ei umană, veridică și în același timp cu noua ei calitate socială, constînd în libertatea deplină de a alege, străină de orice motive materialiste, interesate, și întemeiată pe o înaltă concepție a demnității omului — iată una dintre principalele probleme de etică ale piesei. Prin integritatea firii lor, prin apropierea lor de natură, personajele „Bucătăreii” sînt spontane în gîndire și sentimente. Caracterele eroilor, foarte precise în esența lor „cazacă”, oglîndesc în același timp chipuri de adevărați oameni sovietici. Piesa lui Sofronov dovedește o dată mai mult că gradul de contemporaneitate a unei lucrări dramatice nu se măsoară neapărat cu numărul mașinilor electronice și al benzilor rulante sau al altor „argumente tehnice ultra moderne”.

Ținînd seama de aceste considerente am pornit la munca de pregătire a spectacolului, concentrîndu-mi atenția asupra alegerii actorilor ce urmează să dea viață „Bucătăreii” pe scena teatrului nostru. În rolul titular am distribuit-o pe Rodica Tuțuianu, una din tinerele actrițe ale Teatrului „C. I. Nottara”. Calitățile fizice și psihice ale actriței mă îndreptătesc să sper că printr-o muncă perseverentă va reuși să întruchipeze figura interesantă și plină de farmec a Pavlinei la înălțimea portretului zugrăvit de autor (care, — în premiara mondială — la Teatrul „Vahtangov” — a avut-o ca protagonistă pe Iulia Borisova, cunoscută spectatorilor noștri din „Poveste din Irkutsk” și din filmul „Idiotul”). În partenerul „bucătăreii”, tînărul și înzestratul Cristea Avram va încerca pentru prima dată în cariera lui, să abordeze un rol de comedie interpretîndu-l pe combainerul Kazaneț. În cuplul Galina și Ceaika, ținînd seama de caracterele complexe ale celor doi eroi am ales doi actori cu profiluri distincte — Eugenia Bosinceanu și Costel Zaharia. Aici e cazul să subliniez că muzica de scenă a spectacolului este realizată de... actorul Costel Zaharia (cunoscut publicului ca compozitor de muzică ușoară) pe versurile admirabile ale textului. În completarea paletii de personaje ale piesei, distribuția cuprinde pe Nelly Cătușă care va încerca în rolul Dariai o realizare mai puțin obișnuită pentru profilul ei artistic, pe George Trestian în pitorescul moș Sliva și pe Constantin Irod în rolul kazahului Sabit. În succulentul trio tîneresc Taisia-Natalia-Pciolea partiturile vor fi susținute de trei tinere elemente ale colectivului teatrului nostru, Doina Ionescu, Florica Baciu și Popa Petrică. Realizarea acestor roluri cere posibilități artistice multilaterale avînd în vedere că actorii respectivi au de realizat și cîntecele și dansurile cerute de comedia lui Sofronov. Un rol de mai mică întindere, dar aducînd o notă specifică în ansamblul caracterelor piesei, este cel al administratorului Probiigolov care urmează a fi interpretat de C. Elefterescu. Aceasta este distribuția cu care am pornit la munca grea dar frumoasă de descifrare a sensurilor majore ale textului. În perioada de căutare, de mare folos ne-a fost materialul documentar și filmele sovietice a căror acțiune se petrece în Kuban. Acum ne găsim într-un stadiu destul de avansat al repetițiilor și primele rezultate și satisfacții artistice au și început să se arate. După ce jaloanele principale ale rolurilor și ale spectacolului în ansamblu au fost puse, a început munca pentru asigurarea unui ritm susținut și pentru finisarea amănunțelor artistice.

Cadrul plastic al spectacolului și costumele sînt realizate după schițele pictoriței Lidia Radian-Ipsier. Concepția simplă și expresivă a decorului a fost încadrată în condițiile pe care le oferă scena studioului nostru unde va avea loc premiera; ea ne dă și puțința unei anumite mobilități ce ne va permite a prezenta acest spectacol pe scenele căminelor culturale din centrele sătești, ducînd mesajul piesei în fața spectatorilor care sînt cei mai apropiați de tema și întâmplările ei: oamenii muncii din agricultură. „Bucătăreasa” lui Sofronov ne bucură prin vitalitatea și forța lăuntrică a caracterelor, prin optimismul ei afirmativ, prin veridicitatea și pitorescul imaginii, prin succulența în descrierea vieții colhoznicilor din Kuban. Teatrul nostru va căuta în piesa lui Sofronov tot ceea ce îi este mai apropiat, încercînd a realiza pe baza unei comedii pregnante și pline de viață un spectacol care să aibă aceleași coordonate. În ce măsură vom izbûti în aceste intenții ale noastre o va aprecia publicul spectator căruia îi închinăm munca noastră.

Mircea Avram

Regizor artistic la Teatrul
„C. I. Nottara”-București

Din inițiativa unui grup de tineri actori de cinema, la Moscova s-a înființat un Teatru experimental de pantomimă. Primul program cuprinde pantomime după opere de Cehov, Merimée, Krilov și studii pantomimice pe muzică de compozitori moderni sovietici și străini. În fotografie: studiul de pantomimă „Turiștii”.

De vorbă cu J. Stok:

Despre piese contemporane și stagiunea viitoare

Istoria interviului dintr-o recentă după-amiază bucureșteană a început cu cîteva luni în urmă la... Moscova. Sosisem, împreună cu dramaturgii Lucia Demetrius, Horia Lovinescu, Al. Mirodan, în ultima zi a lunii februarie în capitala Uniunii Sovietice. În aceeași seară, după o întîlnire cu Arbuzov, Stein, Salinski, cunoscuții dramaturgi și cu eminentul critic Pimenov, care ne-au făcut din primele clipe să ne simțim cu adevărat între prieteni, am fost invitați la sărbătorirea unui dublu eveniment artistic legat de numele aceluiași autor: I. Stok. În aceeași seară piesa lui „Piața ancorelor” împlinise 100 de spectacole pe scena Teatrului Armatei, iar Teatrul „Mossoviet” prezentase premiera noii sale lucrări: „Prospectul Leningradului”. Atunci l-am cunoscut pe Stok, în mijlocul regizorilor, actorilor, tehnicienilor care cu atîta entuziasm, înțelegere și pricepere au dat viață celor două piese. Nici n-am simțit cum au trecut două sau trei ore, căci atmosfera prietenească, plăcută ne-a făcut să uităm că eram departe de țară și să ne simțim într-adevăr ca acasă.

Apoi, timp de cincisprezece zile l-am cunoscut mai îndeaproape pe I. Stok. În drumul de la Leningrad la Moscova, la discuții, la întîlniri oficiale sau amicale, tot timpul am simțit inima lui caldă.

„Și, acum, după cîteva luni, la București. Emoția revederii, întrebări despre prietenii de la Moscova și, pe nesimțite, intrăm în tema interviului.

Bineînțeles, îl întreb mai întîi despre marea lui piesă „Prospectul Leningradului” pe care am văzut-o la Moscova. O piesă extrem de interesantă din viața de fiecare zi a unei familii sovietice, o piesă psihologică, de adînci rezonanțe umane. Știam că publicul îi face o călduroasă primire. Îl întreb pe Stok, care crede că este explicația:

— Oamenii sînt dornici să vadă piese despre viața lor, despre problemele morale, despre familie. Asta-i principala lor cerință față de noi, dramaturgii.

Amănunte despre răspîndirea piesei aflu mai greu. Totuși...

— A fost tradusă în mai multe limbi ale popoarelor sovietice și a fost înscrisă în repertoriul a peste 100 de teatre de profesioniști și amatori. Scriu de peste treizeci și cinci de ani și cred că această piesă este cea mai răspîndită.

— Proiecte?

— Intors acasă am să mă aștern din nou la lucru. Scriu o piesă pentru Teatrul Central al Armatei Sovietice. Am să povestesc în ea despre ostașii sovietici, despre acești oameni care apără pacea și grație cărora înfloresc arta, grație cărora noi creăm în libertate.

— Impresii din țara noastră?

— Nu mă aflu decît de cîteva zile în țara dumneavoastră (unde am mai fost acum trei ani), M-a impresionat în special noua arhitectură a litoralului. Am avut ocazia să văd și

alte țări (Italia, Franța) dar vreau să spun că noile clădiri de pe litoralul românesc depășesc cu mult tot ce am văzut acolo. Ele se remarcă prin îndrăzneala liniei arhitectonice, prin faptul că sînt atît de aerate și luminoase.

Revenim la subiectul inițial, dramaturgia.

— Ce noutăți ne puteți spune despre dramaturgia sovietică?

— Începutul stagiunii viitoare ne va aduce multe piese noi, interesante. Aș cita în primul rînd piesa lui Viktor Rozov „Drumuri”, o lucrare foarte interesantă și foarte bine primită. E povestea drumului unui tînăr în viață. Se va reprezenta pe aceeași scenă cu „Prospectul Leningradului”, la Teatrul „Mossoviet”, unde sînt membru în consiliul artistic, fiind și unul din inițiatorii punerii ei în scenă. După toate probabilitățile, în repertoriul stagiunii viitoare locul principal îl va ocupa drama psihologică, drama cea mai contemporană, care reflectă aspirațiile și preocupările oamenilor de astăzi. În acest sens aș mai putea aminti „Camera de spital” de Alioșin, care se repetă actualmente la Leningrad, „Jurnalul unei femei”, de Konstantin Fin, cea mai bună piesă a acestui bătrîn dramaturg. Au terminat noi piese Pogodin, Mihail Șatrov, L. Zorin, N. Vinnikov, M. Prilejaeva, V. Panova și alții. După o lungă pauză s-a reîntors la dramaturgie Valentin Kataev care a scris o comedie și o piesă pentru cei mici. Ultima a și văzut lumina rampei, prezentată cu mult succes pe scena Teatrului central pentru copii din Moscova.

— Va fi o stagiune bogată...

— Da. Cred că nu greșesc spunînd că viitorul an teatral va fi un an de succese. M-am referit numai la dramaturgia din Moscova și Leningrad. Dar și în celelalte orașe sovietice activează cu mult succes scriitorii de teatru de mare talent care dau pentru viitoarea stagiune lucrări remarcabile.

Convorbirea noastră a ajuns în mod firesc la o problemă actuală: prestigiul internațional al dramaturgiei sovietice.

— Într-adevăr, ne spune Stok, piesele sovietice se reprezintă astăzi pe scenele multor teatre din lume. Arbuzov, Rozov, Stein, sînt autori cunoscuți într-un mare număr de țări. De aceea cerința principală care stă în fața dramaturgilor sovietici este imperativul calității.

În momentul de față autorii de teatru sovietici folosesc cu mult succes o formă colectivă de muncă. Pe lângă teatrele mai mari activează grupuri de dramaturgi care participă la viața teatrului, se sfătuiesc, se ajută reciproc în desăvîrșirea lucrărilor lor.

Interviul nostru a continuat. Dar din păcate spațiul nu ne permite să relatăm întreaga convorbire. A continuat, într-un fel, și pe străzile din centrul Bucureștiului, unde Stok a admirat sala Palatului R.P.R., blocurile noi care o înconjoară, noua și fermecătoarea noastră capitală.

Vaieru Rîpeanu

SOLII MARELUI POPOR

Admirație și recunoștință

de Acad. PETRE CONSTANTINESCU-IAȘI
Vicepreședinte al A.R.L.U.S.

Peste câteva zile ne sosesc oaspeți dragi: membrii delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice în frunte cu tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov.

Chiar de a doua zi după ce s-a anunțat că delegația sovietică ne va vizita țara, ziarele și radioul s-au făcut ecoul celor mai calde simțăminte ale poporului român, care-și așteaptă oaspeții cu deosebită bucurie și s-a pregătit să-și întâmpine sărbătorește. În orașe și sate, pe șantierele de construcție și în marile uzine, pretutindeni de la un capăt la altul al țării, oamenii consideră sosirea înalților oaspeți sovietici ca pe un eveniment de seamă în care bucuria și satisfacția se împletesc cu semnificații politice din cele mai largi.

Pășind pe pământul României socialiste, înalții oaspeți sovietici vor răspunde vizitei pe care în urmă cu aproape un an delegația de partid și guvernamentală a țării noastre, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a făcut-o în Uniunea Sovietică. Pretutindeni în marea țară a comunismului, în gigantica Moscova, în Leningradul leagăn al Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în Kievul renăscut și mai frumos din ruinele războiului, în însorita Gruzia, pretutindeni solii poporului român au fost primiți vara trecută cu inima deschisă, cu simțăminte de cea mai adâncă și mai sinceră prietenie.

Noi — a spus tovarășul N. S. Hrușciov la mitingul prieteniei romino-sovietice de la Kremlin — avem interese comune, un țel comun: construirea socialismului și comunismului, pe noi ne unește marea învățătură marxist-leninistă. Noi, ca cei mai apropiați frați și tovarăși care luptă pentru aceeași cauză, împărtășim împreună și bucuriile, și durerile, simțăm întotdeauna gata să venim unul în ajutorul celuilalt.

Fiecare om al muncii din țara noastră își dă bine seama că prietenia romino-sovietică — parte integrantă a legăturilor frățești statomice între toate țările lagărului socialist — a jucat un rol de seamă în întărirea și dezvoltarea multilaterală a Republicii Populare Române. Vintul puternic al acestei prietenii umflă pinzele larg desfășurate cu care ne îndreptăm spre viitor. E tocmai ceea ce sublinia și tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în discursul rostit la Kremlin: „Pentru țara noastră o importanță hotărâtoare a avut și are colaborarea cu Uniunea Sovietică, cu care avem relații largi, multilaterale, ce s-au dezvoltat continuu, în toate domeniile... Partidul Muncitoresc Român, poporul nostru acordă cea mai înaltă prețuire sprijinului frățesc primit din partea Uniunii Sovietice în cadrul acestor relații. Însemnătatea acestui ajutor constă nu numai în amploarea, în volumul său mare, el are trăsături care nu pot fi exprimate în tone sau în metri cubi. În nici un fel de unități de măsură nu se poate cinsti însemnătatea faptului că acest sprijin este îndreptat în mod constant către direcțiile cheie pentru făurirea noii orânduiri, că ne ajută în rezolvarea problemelor creării bazei tehnice-materiale a socialismului, ale industrializării socialiste, ale ridicării țării noastre la nivelul țărilor celor mai avansate”.

Acum, cu prilejul vizitei în țara noastră, solii poporului sovietic vor avea prilejul să vadă „pe viu” progresul rapid și temelnic pe care l-a obținut poporul nostru în dezvoltarea industriei și agriculturii, în domeniul culturii și al realizărilor sociale.

Străbătând drumurile României în această vară a anului 1962, cea de-a treia vară a planului șesenal pe care-l înfăptuim sub conducerea Partidului, oaspeții noștri vor avea prilejul să vadă multe din realizările care ne umplu inima de mândrie. În noile uzine care produc mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, (din care multe sunt exportate în străinătate) printre furnale și schelele petrolifere, în fabricile în care — ca adevărați alchimisti moderni — muncitorii transformă sarea sau gazul metan în produse chimice de o valoare ridicată, pe șantierele unde sub țesătura schelelor cresc noile obiective industriale, pe noile magistrale care transformă fața Bucureștiului, în orașe crescute pe locul

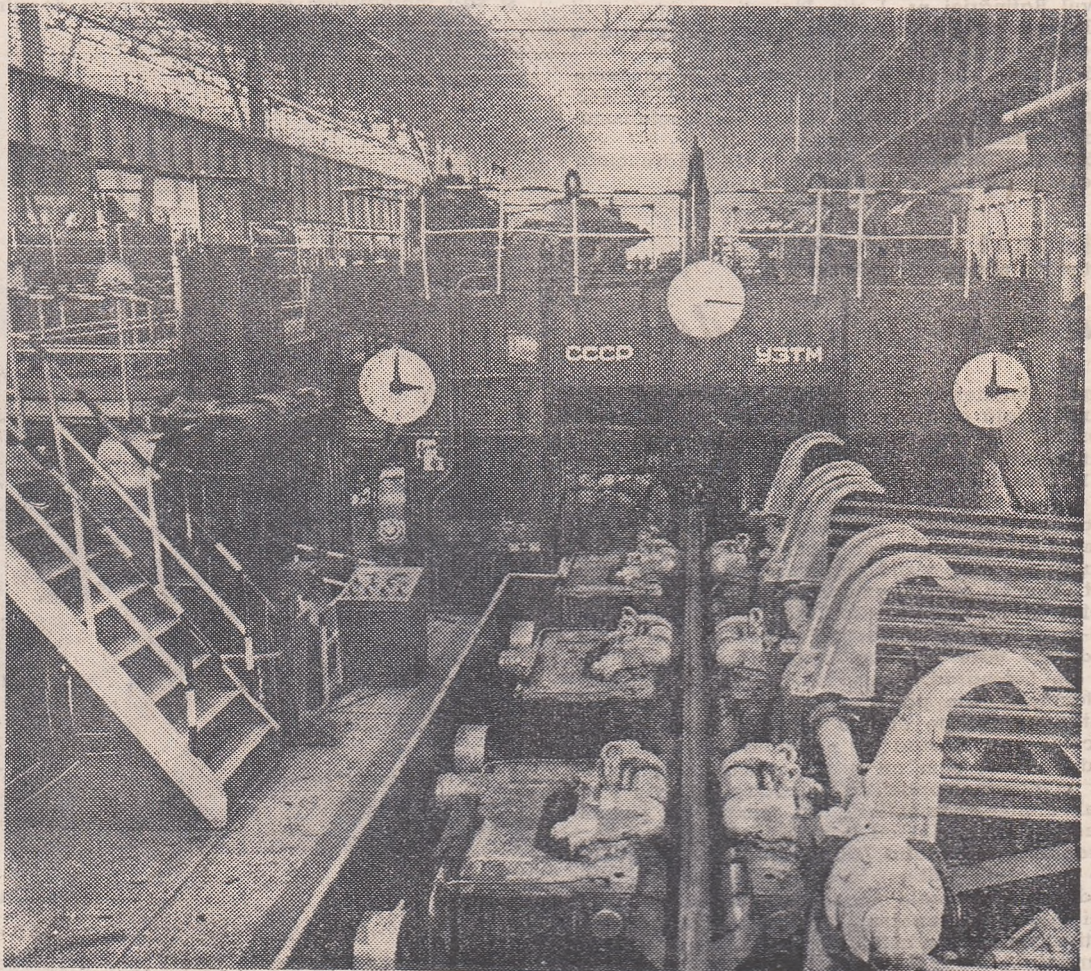
altă dată pustii, — pretutindeni oaspeții vor fi primiți cu dragoste și căldură frățească.

Cu aceeași dragoste și căldură vor fi primiți înalții oaspeți și în popasurile lor printre țanurile de griu și de porumb ale gospodăriilor colective. În această vară, în care hambarele sînt pregătite să primească prima recoltă de pe ogoarele în întregime colectivizate ale țării, țărani colectivizști vor fi deosebit de bucuroși să întâmpine cu pline și sare pe solii poporului care primul în lume a arătat că drumul belșugului trece prin munca înfrățită a trudititorilor de pe ogoare.

Firește, oaspeții nu vor putea vizita nici pe departe pe toți cei care sînt gata să-și primească cu inima deschisă. Dar nu va exista colț al țării în care dorința de a-și întâmpina să nu se iacă simțită, în aceste zile. Va fi mîndria și bucuria unui popor întreg care primește pe conducătorii țării care s-a ridicat pe culmile secolului nostru, a acelei țări care prin istoric Congres al XXII-lea al P.C.U.S. a deschis omenirii drum spre împlinirea viselor legate de ferizarea pe pămînt, iar prin zborurile glorioșilor săi cosmonauți a deschis drum spre împlinirea viselor legate de cucerirea Cosmosului.

Toate simțămintele poporului român față de poporul frate sovietic, constructor glorios al comunismului, față de slăvitul Partid Comunist al Uniunii Sovietice și de conducătorii acestuia, se vor aduna în cuvintele rostite din inimile a 18.000.000 de oameni:

Fiți bineveniți, dragi tovarăși!
Dobro pojalovati!

În multe uzine din țara noastră pot fi văzute mașini de înaltă tehnicitate purtînd inscripția „Fabricat în U.R.S.S.”...

Bun venit!

Așa dar, peste câteva zile îi vom avea în mijlocul nostru pe înalții solii ai poporului sovietic — delegația de partid și guvernamentală a U.R.S.S., în frunte cu Nikita Sergheevici Hrușciov. Este pentru noi toți un prilej de mare bucurie. Prin oaspeții noștri vom simți alături de noi, lângă inima noastră, întregul popor sovietic de care ne leagă o străveche și trairnică prietenie.

Noi oamenii de știință avem legături strînse de colaborare cu savanții sovietici. Schimbul de delegații, contactul personal, cu caracter aș spune permanent, au devenit un fenomen obișnuit al vieții noastre. Cu foarte puțin timp în urmă l-am sărbătorit pe academicianul Ivan Petrovski, rectorul Universității „Lomonosov” din Moscova, căruia i-a fost decernat titlul de Doctor honoris causa al Uni-

versității din București. Primirea savantului sovietic, ilustru matematician al contemporaneității, în școlul colectivului universitar bucureștean este o nouă dovadă a relațiilor noastre de strînă colaborare, de recunoaștere a marilor merite ale științei sovietice.

Mă gîndesc cu emoție că peste câteva zile delegația sovietică în frunte cu marele prieten al țării noastre Nikita Sergheevici Hrușciov ne va aduce gîndurile de prietenie sinceră, frățească ale poporului sovietic. Prietenia dintre țările noastre, dintre țările întregului lagăr socialist este o pildă cum n-a mai cunoscut istoria.

Urez înalților și scumpilor noștri oaspeți un tradițional: Bun venit!

Acad. E. Bădărău

Oamenii sovietici

Atunci cînd vorbesc de prietenii mei sovietici, îmi vin în minte și chipuri cunoscute, ale căror nume trezesc ecoul celebrității în cele patru colțuri ale lumii, dar și figuri de oameni simpli, pe care n-am știut niciodată cum îi cheamă dar care îmi sînt totuși nespus de dragi.

Printre cei dinții, la loc de frunte se înscriu dascălii mei într-ale viorii, A. Iampolski și David Oistrak, de la care am deprins meșteșugul atât de complex al arcusului și al celor patru strune. Și tot în această categorie intră seria marilor artiști sovietici, pe care i-am ascultat cu nemărginită admirație la ei acasă, la noi, în România, sau în țările străine în care și ei, și eu am mers ca solii ai muzicii: Sviatoslav Richter, Leonid Kogan, Mstislav Rostropovici, Emil Ghilels și alții alții.

Celalți, cei foarte mulți, sînt moscoviți care, prin frățeasca lor sollicitudine, au făcut din cei doi ani pe care i-am petrecut în capitala sovietică o perioadă de neuitat din viața mea. Sînt auditorii competenți și entuziaști ai concertelor pe care le-am dat în U.R.S.S. Sînt zecile de milioane de constructori ai comunismului, a căror gigantică muncă creatoare o urmărim cu toții, cu emoție și entuziasm.

Împreună cu toți cetățenii patriei noastre, salut din adîncul inimii vizita delegației de partid și guvernamentale a U.R.S.S., în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov, urînd oaspeților și marilor noștri prieteni un călduros bun venit.

Ion Voicu
Artist emerit

Conf. univ. I. Tripșa

Candidat în științe tehnice,
directorul Institutului de cercetări metalurgice

La telefon, prietenii din U. R. S. S.

GHERMAN TITOV:

Pilot cosmonaut,
Erou al Uniunii Sovietice

Trăiască prietenia romîno-sovietică

Dragi prieteni romîni! Am aflat cu o deosebită bucurie că o delegație de partid și guvernamentală sovietică în frunte cu Nikita Sergheevici Hrușciov va face o vizită de prietenie în Republica Populară Romînă.

Încerc un simțămînt foarte plăcut cînd aflu din articolele publicate de ziarele noastre că și voi, prieteni, ați primit cu însuflețire această veste, că apreciați apropiata vizită a delegației sovietice ca pe un eveniment de seamă în viața țării, ca pe un nou pas în dezvoltarea colaborării dintre Uniunea Sovietică și România. În aceasta noi vedem manifestarea sentimentelor sincere de prietenie pe care le nutriți față de poporul sovietic, manifestarea ospitalității dumneavoastră tradiționale. În ce privește ospitalitatea, ea vă caracterizează. M-am convins pe deplin de asta cînd am vizitat țara dumneavoastră, în octombrie anul trecut.

Îmi amintesc deseori de zilele minunate petrecute în țara dumneavoastră. Și de fiecare dată am impresia că mă aflu din nou pe străzile sărbătorești împodobite ale Bucureștiului, că văd zîmbetele prietenoase cu care m-ați întâmpinat.

Îmi amintesc de întîlnirile atît de calde cu colectivul Rafinării nr. 1 din Ploiești, cu muncitorii din Brașov, care lucrează cu abnegație pentru a consolida economia țării.

Mă folosesc de prilejul oferit spre a le transmite lor și întregului popor romîn un salut frățesc și urări de noi succese în construirea socialismului, de fericire în viața personală.

Trăiască și înflorească prietenia de nezdruccinat dintre poporul romîn și poporul sovietic!

NIKOLAI CERKASOV:

Artist al poporului al U.R.S.S.

Oameni și trandafiri

Cînd reîntîlnești un cunoscut după cîțiva ani, observi îndată că s-a maturizat, că a devenit mai impozant. Așa se întîmplă și cu un oraș. Am văzut pentru prima oară Bucureștiul acum zece ani. Dar anul trecut nu l-am mai recunoscut. Frumos era și înainte, dar acum l-am găsit și mai frumos, și mai tînăr; primitor era și înainte, dar acum mi-a părut și mai primitor.

La prima mea vizită, capitala romînească m-a privit cu ochii participanților la un miting al prieteniei (era în tradiționala Lună a prieteniei romîno-sovietice). Anul trecut Bucureștiul m-a privit din afișele care anunțau turneul Teatrului „Pușkin” din Leningrad, din sălile arhipele în timpul spectacolelor, din paginile zecilor de scrisori și felicitări trimise pe adresa noastră. Poate că nu toți cei care veniseră să ne vadă știau rusește, dar după felul cum au primit spectacolele noastre: „Tragedia optimistă”, „Cadavrul viu” și „Totul rămîne oamenilor”, am simțit că sintem înțeleși cu mintea și cu inima.

Trandafiri, trandafiri, trandafiri... De toate culorile — albi, galbeni, roșii. Acopereau scena, împodobeau camerele noastre de hotel, ne erau oferite în buchete enorme. Așa mi s-a întipărit în amintire imaginea pămîntului romînesc: cu oameni și trandafiri.

În zilele petrecute în România am avut multe întîlniri cu muncitori, cu oameni de cultură sau pur și simplu cu pietoni de pe stradă. În mod deosebit m-a impresionat întîlnirea cu studenții din Cluj și cu elevule de la școala „Dr. Petru Groza”. Interes viu pentru țara și poporul nostru, urări prietenești de succese — așa ne-a întîmpinat tineretul romîn avid de cunoaștere, încrezător în ziua de mîine, în viitorul lui luminos.

Da, ziua de mîine a poporului romîn e luminoasă și senină. Partidul Muncitoresc Romîn și guvernul popular se îngrijesc ca nici un nor, nici o furtună să n-o întunece.

Fie ca oamenii să sîdească trandafiri și să crească copii. O vrem noi, o vor prietenii noștri romîni. E un lucru la care va contribui fără îndoială și apropiata vizită a delegației de partid și guvernamentale sovietice, în frunte cu Nikita Hrușciov.

A. GROMOV:

Directorul Uzinei de rulmenți nr. 1
din Moscova, laureat al Premiului
Lenin

Un eveniment emoționant

Uzina noastră e membru colectiv al Asociației de prietenie sovieto-romîne. E lesne dar de înțeles

emoția, bucuria pe care am simțit-o aflînd de apropiata vizită în Republica Populară Romînă a solilor poporului sovietic. Este un eveniment important și emoționant în viața țărilor noastre frățesti. Această vizită se va înscrie în marea cronică a prieteniei sovieto-romîne.

În amintirea și în inimile noastre s-a întipărit pentru totdeauna întîlnirea dintre muncitorii Uzinei de rulmenți nr. 1 și înalții oaspeți — delegația de partid și guvernamentală a R.P.R. în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a avut loc anul trecut.

Colectivul uzinei noastre se bucură sincer de succesele prietenilor romîni, dobîndite în opera de desăvîșire a construirii socialismului în patria lor. Numai un popor care știe bine spre ce țeluri se îndreaptă, numai un popor condus de o avangardă de luptă cum este Partidul Muncitoresc Romîn, poate realiza un lucru atît de important cum este încheierea procesului de colectivizare cu patru ani înainte de termen.

Fiecare zi ne aduce noi vești despre țara dumneavoastră. La informarea noastră își aduce în bună măsură contribuția și activitatea filialei din uzina noastră a Asociației de prietenie sovieto-romîne care organizează conferințe, expoziții, întîlniri cu oaspeții romîni ai Moscovei, seri ale prieteniei romîno-sovietice. De curînd, de exemplu, a avut loc o întîlnire cu delegația bunului nostru prieten, A. R. L. U. S.-ul.

În ajunul vizitei lui Nikita Sergheevici Hrușciov în țara dumneavoastră, sintem bucuroși să trimitem un cald salut frățesc tuturor prietenilor romîni și să-i încredințăm că colectivul Uzinei de rulmenți

trebuie împărțit cu toți partenerii noștri — soliști, corpul de balet și în special dirijorul, care a pătruns sensul partiturii geniale a lui Cealikovski și a condus spectacolul strălucit, cu o înaltă măiestrie.

Nu vom uita niciodată întîlnirile cu oamenii de artă, căldura lor, cum nu vom uita aplauzele entuziaste cu care ne-au răsplătit spectatorii romîni.

În curînd va pleca în însoțita și primitoarea Romînie, într-o vizită prietenească, delegația de partid și guvernamentală sovietică în frunte cu președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., primul secretar al C.C. al P.C.U.S., Nikita Sergheevici Hrușciov. Cred că oamenii de artă sovietici și romîni împărtășesc convingerea mea profundă că vizita conducătorului statului sovietic în România va apropia și mai mult popoarele noastre și va consolida cauza păcii, scumpă înțegii omeniri.

ALEXANDR MIHAILOV:

Membru corespondent al Academiei
de Științe a U.R.S.S., directorul
Observatorului de la Pulkovo

Succese, fericire, pace!

De poporul romîn mă leagă nu numai o prietenie puternică, născută în zilele vizitei mele în țara lui de basm, țară cu munți și păduri, cu flori și vii. Am lăsa acolo o părticică din inima mea, din sufletul meu. Bucuriile prietenilor romîni au

Moscova. Cheiul Taras Șevcenko

va face tot ce-i va sta în puteri spre a strînge tot mai mult legăturile de prietenie dintre popoarele noastre.

MAIA PLIȘETKAIA:

Artistă a poporului a U.R.S.S.

Ea acasă

M-am întors nu de mult de la București unde am fost într-un scurt turneu. Am avut foarte puțin timp liber, de aceea n-am putut vedea prea multe în capitala Romîniei. Dar ceea ce am văzut mi-a fost de ajuns pentru ca să simt pulsul vieții de azi a orașului, să cunosc temperamentul și caracterul oamenilor care ne înconjurau.

Sigur, nu voi face o descriere spunînd că Bucureștiul e neobișnuit de frumos. Are un stil particular, are ceva care îl face să nu semene cu nici o altă capitală din lume. Cred că romîni au rezolvat excelent complicata problemă a armoniei în construcție: orașul nou se îmbină organic cu cel vechi.

Împreună cu Nikolai Fadecev am dansat de două ori în „Lacul lebedelor”, prima dată chiar în ziua sărbătorească de 1 Mai. Chiar din primele clipe ale repetiției am fost înconjurați cu prietenie, cu căldură și interes pentru arta noastră sovietică. Totul a fost făcut așa ca să ne simțim ca acasă. Am colaborat foarte bine cu colegii romîni. De aceea succesul lui Fadecev și al meu

devenit și bucuriile mele, nădejile lor — nădejile mele.

București, Sinaia, Brașov, Bacău, Ploiești... Parcă ieri m-am despărțit de aceste orașe, deși au trecut aproape doi ani de cînd le-am văzut.

Mă folosesc de prilejul oferit de revista „Veac nou” spre a mulțumi reprezentanților A.R.L.U.S.-ului care ne-au însoțit, pe mine și pe colegii mei, în vizitele prin uzine și gospodării agricole colective, instituții științifice și hidrocentrale. Am văzut oameni indeletnicîndu-se cu tot felul de munci: construiau tractoare și extrăgeu țitei din inima pămîntului, produceau țesături din fibre sintetice și făceau vinuri minunate. Și pe toți îi unea entuziasmul, mindria pentru succesele dobîndite de patria lor, bucuria că deasupra lor cerul e senin și soarele strălucitor.

Îmi amintesc de multe ori de zilele petrecute în România. Și aș dori foarte mult să strîng iar prietenește mîinile colegilor mei — profesorii Demetrescu și Dinulescu — astronomul Drîmbă și tuturor celor care au participat la ședința Asociației astronomilor din București, care m-au primit la Observator, la Academie, tuturor celor pe care-i preocupă, ca și pe mine, problema stelelor și a spațiilor cosmice.

Nimic nu poate clinti o prietenie pe care o porți în inimă și pentru care nu sînt o piedică nici munții înalți, nici distanțele de mii de kilometri. O astfel de prietenie unește popoarele noastre.

Conducătorul guvernului sovietic, Nikita Sergheevici Hrușciov, va pleca într-o vizită de prietenie în Republica Populară Romînă. Împreună cu el vor porni spre pămîntul romînesc și bunele noastre urări de succese, fericire, pace.

Ce înseamnă un minut în 1962

Pentru omul sovietic

Credincioși tradiției statornicite la Depoul de triaj din Moscova de înaintașii care au pornit în zorii construcției socialiste „marea inițiativă” leninistă, lucrătorii de astăzi ai Triajului moscovit — inițiatori, din primul ceas al septenarului, ai creării brigazilor de muncă comunistă — au dat, zilele trecute, semnalul unei noi inițiative. Au propus anume începerea unei campanii de masă pentru economisirea fiecărui minut din timpul de lucru. Scopul campaniei este evident. A economisi fiecare minut de lucru, înseamnă „a lucra cu perseverență pentru obținerea unor indici mai ridicați, pentru mărirea producției, pentru înlăturarea cu curaj și hotărâre a lipsurilor”.

Publicând chemarea adresată de harnicul și neobositul colectiv moscovit oamenilor muncii din întreaga Uniune Sovietică, „Izvestia” a ilustrat-o cu două cifre care invită la meditație și comentariu. Un singur minut economisit zilnic de toți muncitorii — a scris ziarul — înseamnă până la sfârșitul anului economii ce se pot exprima în 38.000 tone de fontă sau 55.700 metri pătrați de suprafață locativă.

Un minut! Un singur minut de muncă poate așa dar însemna enorm de mult, raportat la scara zilei de lucru a unei țări întregi, dacă milioane de oameni se hotărăsc să-l cheltuiască muncind în chipul cel mai potrivit pentru a scoate încă un plus de producție.

Statisticienii sovietici au calculat valoarea unui minut, arătând concret ce se poate realiza, în U.R.S.S., într-un minut, și ce poate aduce economiei naționale fiecare minut economisit cu grijă. După calculul făcut de revista „Znanie-sila”, anul trecut în Uniunea Sovietică se produceau într-un minut: peste 130 tone de oțel, peste 100 tone de laminate, circa 310 tone de țigăi, circa 280 tone de minereu de fier, 970 tone de cărbune, 620.000 kWh de energie electrică.

Să luăm ultima cifră — 620.000 kWh. Această cantitate de energie electrică este suficientă pentru a ilumina, timp de trei ani, un orașel muncitoresc cu multe sute de locuințe. Sau altă pildă: un kilovat/oră de energie electrică este suficient pentru coacerea a 200 de pâini. În felul acesta, cu cantitatea de energie electrică produsă în U.R.S.S. într-un singur minut se pot coace 124.000 de tone de pâine, adică mai bine decât „porția” Moscovei pe patru zile.

Dar din cele 310 tone de țigăi — cite nu se pot obține? Transformate, de pildă, în 210 tone de benzină superioară, ele ar reprezenta o cantitate suficientă de carburanți pentru 30 de mașini care să inconjore pământul pe la ecuator. Astăzi, însă, țigăiul este și cea mai prețioasă materie primă pentru industria chimică, unde valoarea lui crește în sutit cînd e prefăcut în mule de articole de larg consum pe care le produce industria polimerilor. Să reținem, în treacăt, că dintr-o tonă de țigăi se pot fabrica 25.000 de perechi de ciorapi de nylon. Ce cifră elocventă, mai ales pentru femei...

Se știe că gazele naturale, care rivalizează cu petrolul în foloasele pe care le aduc prin valorificarea lor pe calea chimizării, sînt și cel mai ieftin combustibil. Dacă un singur m.c. de gaze este suficient pentru a prepara un prînz pentru 8 persoane, înseamnă că aproape 1.000.000 de persoane își vor avea asigurată pregătirea mesei numai din cantitatea de gaze extrasă în U.R.S.S. într-un singur minut. (De notat că Uniunea Sovietică produce astăzi în jumătate de oră tot atîta gaz natural cît producea vechea Rusie în întreg anul 1913).

Fabricile de încălțăminte din U.R.S.S. produc peste 1700 de perechi de pantofi pe minut. Ceea ce înseamnă că producția lor dintr-o singură oră

este suficientă pentru a încălța populația unui oraș cu peste 100.000 de locuitori.

Industria constructoare de mașini sovietică fabrică în fiecare minut două automobile și un tractor, iar în cinci minute cite trei mașini-unelte pentru aşchiera metalelor și o combină de cereale autopropulsată.

La cele de mai sus trebuie să adăugăm, desigur, că în țara constructorilor comunismului valoarea unui minut de muncă nu rămîne mereu aceeași. Ea crește zi de zi, an de an, odată cu impetuoasa introducere a tehnicii celei mai înaintate, a unor metode de muncă din ce în ce mai perfecționate, a mecanizării complexe și automatizării pe scară tot mai întinsă a diferitelor procese tehnologice. Valoarea de astăzi a unui minut sovietic — măsurată în can-

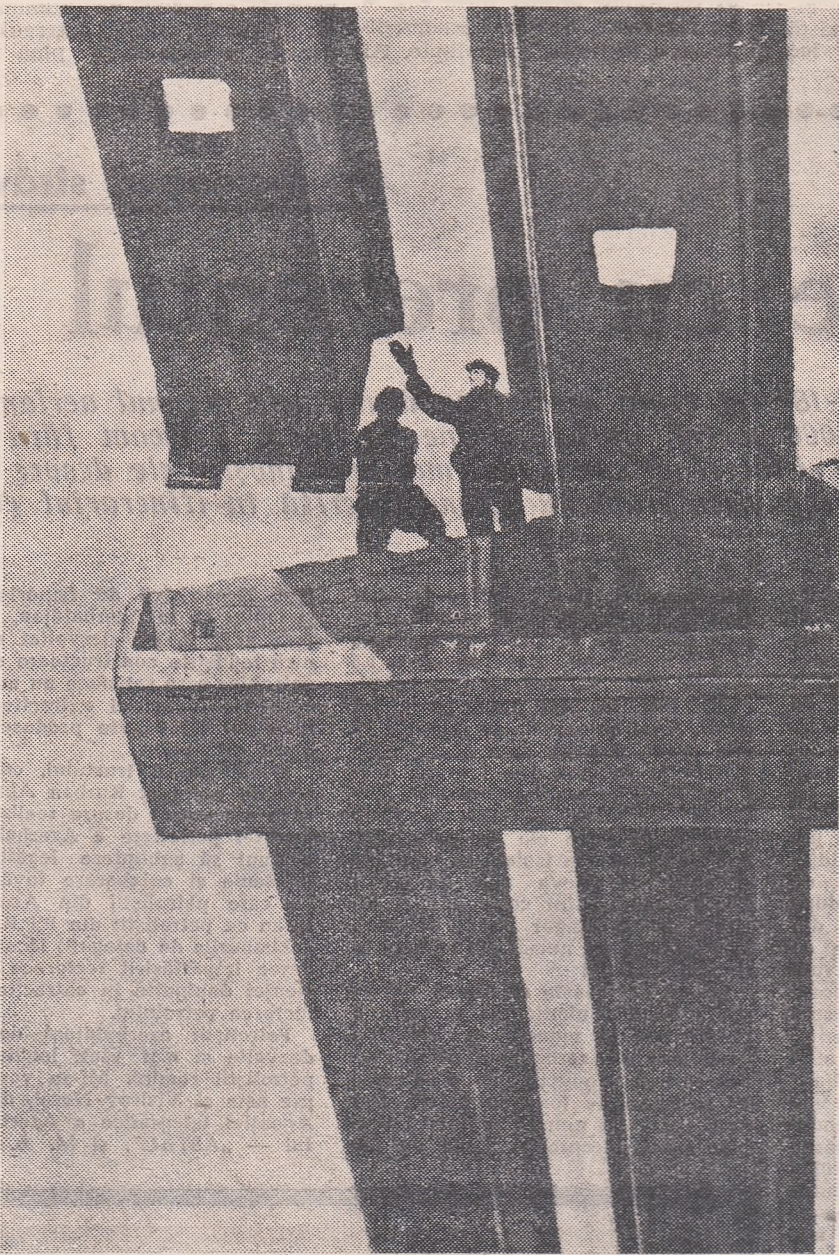
titatea de produse industriale pe această unitate de timp — este de 25 de ori mai mare decît la începutul primului plan cincinal.

Septenarul este în marș. Minutele lui nu se scurg, egale cu ele înșile, decît pe cadranele ceasornicelor. În înregistrările producției zilnice și, anual, în comunicatele privind îndeplinirea și depășirea planului de dezvoltare a economiei naționale, adevărata valoare a minutelor apare din ce în ce mai ridicată, fiindcă pe zi ce trece munca oamenilor sovietici devine tot mai productivă.

Dacă în anul premergător septenarului puteam vorbi de ora clasică a celor 60 de minute, ora ultimului an al septenarului — nu e nici un paradox! — va avea 108 minute. Căci cuptoarele Siemens-Martin vor produce, în 1965, nu 6000 de tone de oțel pe oră, ca în 1958, ci 10.500 de tone;

extracția de țigăi nu va mai fi de 12.900 tone, ci de 27.600 tone; centralele electrice nu vor da 27 milioane kWh de energie electrică, ci 60 de milioane; se vor preda la cheie — nu 240, ci 420 de apartamente noi; fabricile de încălțăminte vor livra în loc de 40.000 de perechi de pantofi — 60.000; populația va face într-o singură oră cumpărături în valoare de 12 milioane de ruble — nu de 7,5 milioane de ruble, ca în urmă cu patru ani.

Iată cum crește văzînd cu ochii valoarea unui minut de muncă în condițiile ridicării conștiinței omului la nivelul de înțelegere a înaltelor lui răspunderi și îndatoriri pentru binele societății. Dintr-o astfel de conștiință superioară a datoriei obștești, din dragostea și dorința de a munci cu maximum de conștiinciozitate pentru colectivitate, a izvorit și recenta inițiativă de la Depoul de triaj-Moscova. Puternicul ecou trezit în întreaga Uniune Sovietică de chemarea vestitului colectiv de muncă comunistă al feroviarilor moscoviți arată că oamenii sovietici înțeleg perfect adevărata valoare a minutului lor de muncă și nu precupețesc nici un efort pentru a ridica mereu această valoare. Din aceste minute, din ce în ce mai productive, se alcătuiesc orele, zilele, lunile și anii construirii comunismului.

Beton armat

Ing. Emanoil Mihăilescu

CÎND INIȚIATIVELE SE ȚIN LANȚ...

Responsabilul comitetului de locatari nr. 12 din raionul Leningrad din Moscova convocase la o consfățuire pe toți lăcătușii, strungarii, electricienii, zugravii din bloc. Cu două zile înainte, cînd scrisese convocarea, nu se așteptase să vină atîta lume. Își spusese că dacă la chemarea lui vor răspunde cîtiva entuziaști o să fie foarte bine. Dar iată că sala era plină. În viața lui nu mai avusese atîția auditori.

Rugă să se facă liniște, apoi începu să vorbească:

— Știți, tovarăși, că într-un bloc atît de mare ca al nostru se întîmplă desul de des ca un robinet să nu curgă sau dimpotrivă să curgă fără să-l mai poți închide; să nu funcționeze vreo baie, să se spargă un geam, să se stingă lumina... Sînt reparații care trebuie făcute imediat dar poate că omul nu se pricepe sau n-are sculele necesare. În bloc sîntem, însă, atîția care ne pricepem, fiecare e specialist în

meseria lui, avem și scule. Cîteva ore de muncă în plus pe lună nu sînt prea împovărătoare, dar în schimb ce mare folos pot să aducă!

Oamenii au ascultat și fără să stea pe gînduri au primit bucuroși propunerea responsabilului. Așa s-a născut prima drujină pentru reparații din Moscova. Dar foarte curînd ea n-a mai fost singura. Noua inițiativă s-a răspîndit repede în tot raionul, apoi a trecut în celelalte raioane. La sediile comitetelor de bloc au apărut astfel de anunțuri: „Drujinic pentru reparații Petrov, lăcătuș, execută comenzi pentru repararea instalațiilor sanitare din apartamente. Cererile se primesc între orele 17—20. Pentru avarii — la orice oră”. Și în timp ce Petrov urcă la etajul opt, apartamentul 56, pentru a repara un robinet la bucătărie sau la baie, la etajul zece un alt om cu o servietă burdușită sub braț își consultă carnețelul cu adrese și sună la apartamentul 82.

— La dumneavoastră s-a produs un

scurt circuit? Sînt drujinicul pentru reparații Ivanov, electrician.

— Poftiți, poftiți, îl invită gospodina, bucuroasă că stricăciunea va fi reparată imediat.

Poate că nici nu mai e nevoie să precizăm că toate reparațiile se fac fără nici o plată.

În scurtă vreme expresia „drujinic pentru reparații” a devenit populară în întreaga Moscova. A fost îmbrățișată cu căldură de moscoviți, căci denumește o nouă formă de manifestare concretă în viața de toate zilele a modului comunist de trai, iar oamenii care s-au înrolat în aceste drujine și care își dăruiesc semenilor lor o parte din timpul liber sînt înconjurați cu dragoste și respect.

Un număr recent al revistei „Nedelea” relatează despre prima conferință a drujinicilor pentru reparații din Moscova. Conferința a înmănușiat sute de oameni cu inimi generoase, sute de ași în meseria lor. Iată ce se spune în apelul către moscoviți al

participanților la această conferință:

„Deviza noastră este: ce e mai bun în fiecare din noi — colectivului; ce e mai bun în colectiv — fiecăruia! În viitor drujinicii vor veni în ajutorul locatarilor și în cazurile cînd trebuie reparat televizorul, aspiratorul de praf sau mașina de spălat, sau sînt de făcut alte lucruri, poate mărunte, dar necesare. Făcînd un serviciu prietenesc tovarășului, vecinului din casă, fiecare membru al drujinelor pentru reparații va beneficia, desigur, la rîndul său de serviciile prietenești ale celorlalți. Aceasta va fi cea mai largă într-ajutorare în viața de toate zilele, un punct de pornire pentru statornicirea unor adevărate relații comuniste de trai”.

Pe ogorul fertil al societății sovietice de astăzi răsar mereu alte mlădițe vi-guroase ale comunismului: drujina pentru reparații este și ea, sub aparența ei modestă, o astfel de mlădiță.

Silviu Podină

Firescul în măreție

Două săptămâni în Uniunea Sovietică, pe continentul sovietic... Oricît de fugare au fost impresiile, oricît de succinte însemnările, m-am ales toluși, fără îndoială, cu o impresie generală, care dă o idee despre moștenirea gloriei din trecut ca și despre esența acestei lumi de azi, despre noul din viață și din oameni, despre specificul vieții sovietice de astăzi.

Am fost de față, am văzut, am simțit pretutindeni, cum se realizează paisprezece zile din septenal — gigantică înfăptuire în care sînt înclistați cu înversunare 220 de milioane de oameni hotărîți. Am înțeles de abia acum, prin propriile mele simțuri, esența forței invincibile care a frînt trufia și violența fascistă, ca și a puterii care va realiza comunismul, înfruntînd și biruind toate obstacolele. Nu există putere care să poată opri în loc

desfășurarea unei asemenea forțe, care prin dimensiunea ei are ceva din dezlănțuirea irezistibilă a unor forțe ale naturii. Oamenii aceștia, de la mic pînă la mare, oriunde și-ar desfășura activitatea, știu ce vor cu hotărîre și îndărătnicie, conștiința și de puterea lor și de măreția operei pe care o desfășoară.

În conștiința acestei forțe este o mare siguranță, o impresionantă liniște și o izbitoare simplitate. Ai

mereu impresia că tot ce se face, oricît de gigantic, este firesc și de la sine înțeles.

Pretutindeni orizontul e plin de macarale: în gări, pe șantierele noilor construcții, pe rampele de încărcare, pe vagoane și camioane, între zidurile uzinelor, sute de mii de macarale cu brațe de oțel. Pretutindeni, pe toate străzile ca și pe toate șoselele, pînă și pe drumurile simple din sate și de pe cîmp, sute de mii de camioane, cele mai multe de tonaje grele, de dimensiuni gigantice, în coloane lungi, de parcă ar fi o adevărată mobilizare. Și este o mobilizare, — aceea a luptei pentru pace, pentru acele realizări care să facă agresiunea altora cu neputință. Nici o stradă, nici un bulevard nu este interzis mersului lor. Marele bulevard de centură Sadovoe Kolço, din Moscova, e o mare arteră pe care le vezi, pe trei rînduri, ca pe drumul interior al unui șantier.

Septenalul în marș!

Orașele pe care le-am văzut: Moscova și Leningrad sînt orașe istorice, orașe ce poartă în alcătuirea lor aspecte variate și multiple ale geniului și creației poporului rus de-a lungul multor secole. Ele reprezintă o sinteză, un „sumum” al vieții, gloriei, istoriei întregului popor de la începuturi pînă astăzi.

De sub lepedea apăsătoare a regimului autocrat țarist, au străbătut din întineric, flăcările geniului rus care de totdeauna au prevestit progresul și gloria lui de astăzi, atît de clar și de demult întrevăzută de marii scriitori. Nici nu se poate defini complet poporul rus și țara nouă pe care o construiește azi, fără cunoașterea istoriei și înfăptuirilor lui din trecut.

Ceea ce a făcut atunci, strălucit, poporul rus, este integrat într-un tot unitar cu ceea ce se făurește acum. Pentru a ajunge la monumentalele cartiere de blocuri noi, trebuie să treci pe la Kremlin, după cum pentru a ajunge la farul universității Lomonosov trebuie să treci pe la Iasnaia Poleana și prin orașelul Pușkino, iar după ce ai văzut Smolnii trebuie să intri în casa lui Maiakovski.

O călătorie mai însemnată din viața unui om se realizează în trei stadii succesive: una în imaginație, închipuită numai, alta reală, la fața locului, și în fine, o a treia în amintiri, în care închipuirea exaltată și realitatea romantizată de simțul trecutului alcătuiesc poate cea mai minunată imagine, aceea a esențelor rămase.

O călătorie ca aceea pe care am făcut-o la Moscova și Leningrad e precedată de o stare de suflet, în

care nu e numai o „febra voiajului”, major ca față de alte planete, o cu un fel de responsivitate în suși, ca un greu în care trebuie înaltă idee despre care a unei deplîr concepțiilor de viață.

O asemenea călătorie a unei credințe în fața ta însuși, o incunună, care e practică, — prefață univers, la lumea care toți obidiții o dreaptă privirile.

O asemenea călătorie prezintă la uriaș mai îndrăznețe, a concepții, este d'uriaz șantier în ce faptă, univers real.

Într-o asemenea tești, și trebuie să tîne.

Tot ce cunoști, te pre construiește acapitala Moscova, tematizeze, să încet gine concretă, un realități. Lecturi d'noaptea molcomă: în depozitele nebă

Pe meleaguri străvechi

Intîlnire cu prezentul

Avionul „Il-18” își croia vertiginos drum prin oceanul aerian, la o altitudine de 8.000 metri, apropiindu-ne de Baku. Priveam fără țintă prin ferestruică și încercam să-mi sistematizez cunoștințele despre Azerbaidjan, prima republică transcaucaziană înscrisă în itinerariul călătoriei noastre.

Citiseram mult despre pămînturile cuprinse între țărmul sud-vestic al Mării Caspice și lanțurile munților Sevan, între apele fluviului Araks și apele Samurului, unde se încrucișau vechile drumuri ce legau Asia de Europa. Datorită așezării lui, Azerbaidjanul a purtat timp de multe secole numele poetice de „Caspiana” sau „Porțile Orientului”. Apoi au fost descoperite principalele bogății ale republicii, gazele naturale și petrolul, și ele au adus Azerbaidjanului o nouă denumire, aceea de „țară a luminii eterne”. Îndată după aterizare, chiar pe aeroportul din Baku, ghidul organizației locale de turism mi-a spus și povestea șirvanșahilor, tiranii asupritori ai poporului azerbaidjan, mi-a vorbit despre luptele seculare împotriva cuceritorilor străini și tot de la el am aflat etimologia cuvîntului „azerbaidjan” care, în vechea persană, însemna „țara care arde”. Flăcările incendiilor cuprindeau adesea exploatarea de petrol și gaze naturale justificînd această denumire, dar ea se putea referi tot atît de bine și la setea de libertate ce ardea din ce în ce mai aprins în inimile azerbaidjenilor.

Mai impresionantă decît istoria este, însă, întîlnirea cu prezentul. Am admirat îndelung priveliștea orașului Baku de pe dealurile ce-l străjuiesc și unde se află celebrul Parc de cultură și odihnă „S. M. Kirov”. De acolo, de sus, se deschide o perspectivă largă spre orașul ce se întinde în semicerc pe malul Caspice, și amîntește, cum sublinia Maxim Gorki, de așezarea Marsiliei sau a Neapoleului. Vestigiile trecutului se desprind lîmpede chiar și de la această depărtare: palatul „Iclari șahar” și „Turnul fecioarei”. Dar nota dominantă a orașului Baku o dau noile construcții, blocuri moderne cu o linie arhitectonică specific locală, de un farmec deosebit. Și aici, ca în întreaga Uniune Sovietică, construcția de locuințe se desfășoară în ritmul caracteristic numai comunismului.

Nu poți să fii la Baku și să nu vizitezi faimosul orașel din largul Mării Caspice, „Neftianie Kamni”, să nu poposești în casele petroliștilor de aici sau în impunătoarea sală de spectacole, unde vin în turnee cele mai bune trupe teatrale din Uniunea Sovietică și unde s-au produs nu de mult și artiștii de la Bolșoi Teatr.

Acum însă „Neftianie Kamni” au un rival serios: la 85 km de Baku s-a înălțat un oraș în miniatură, orașul petroliștilor de la trustul „Artiom Nefti”. De departe, nu vezi ni-

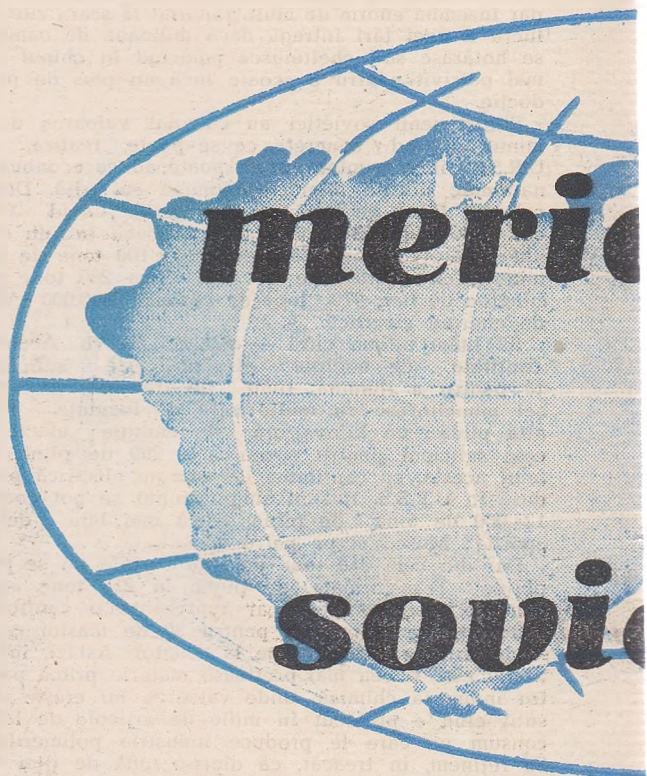
mic deosebit. Dar ajungînd cu mașina la kilometrul 85 te oprești deodată uimit. De la mal pornește spre larg o autostradă lungă de circa 1,5 km, la drept vorbind un pod cu picioare metalice bine fixate pe fundul mării. Apoi autostrada se ramifică în mai multe direcții, spre sondele instalate la aproximativ 5 metri deasupra apei, pe platforme stabile, susținute de piloni metalici. Sondele sînt legate între ele de autostrăzi, dar sînt și cîteva izolate în mare, la distanțe de cîteva sute de metri. Toate sondele sînt controlate și dirijate de un singur punct automat, la care lucrează numai doi oameni în fiecare schimb!

Mi-am dat seama că numai așa se poate explica uimitoarea creștere a productivității muncii în industria petrolieră a Azerbaidjanului și realizarea unei producții anuale de peste 17 milioane de tone de petrol. Dar ar fi cel puțin neîndestulător să vorbim numai despre extracția de pe-

trol. Deopotrivă de important este și faptul că în Azerbaidjan, ca și în țara noastră, s-a dezvoltat o puternică industrie constructoare de utilaj petrolier care satisface nu numai necesitățile industriei extractive naționale dar își trimite produsele și în afara granițelor.

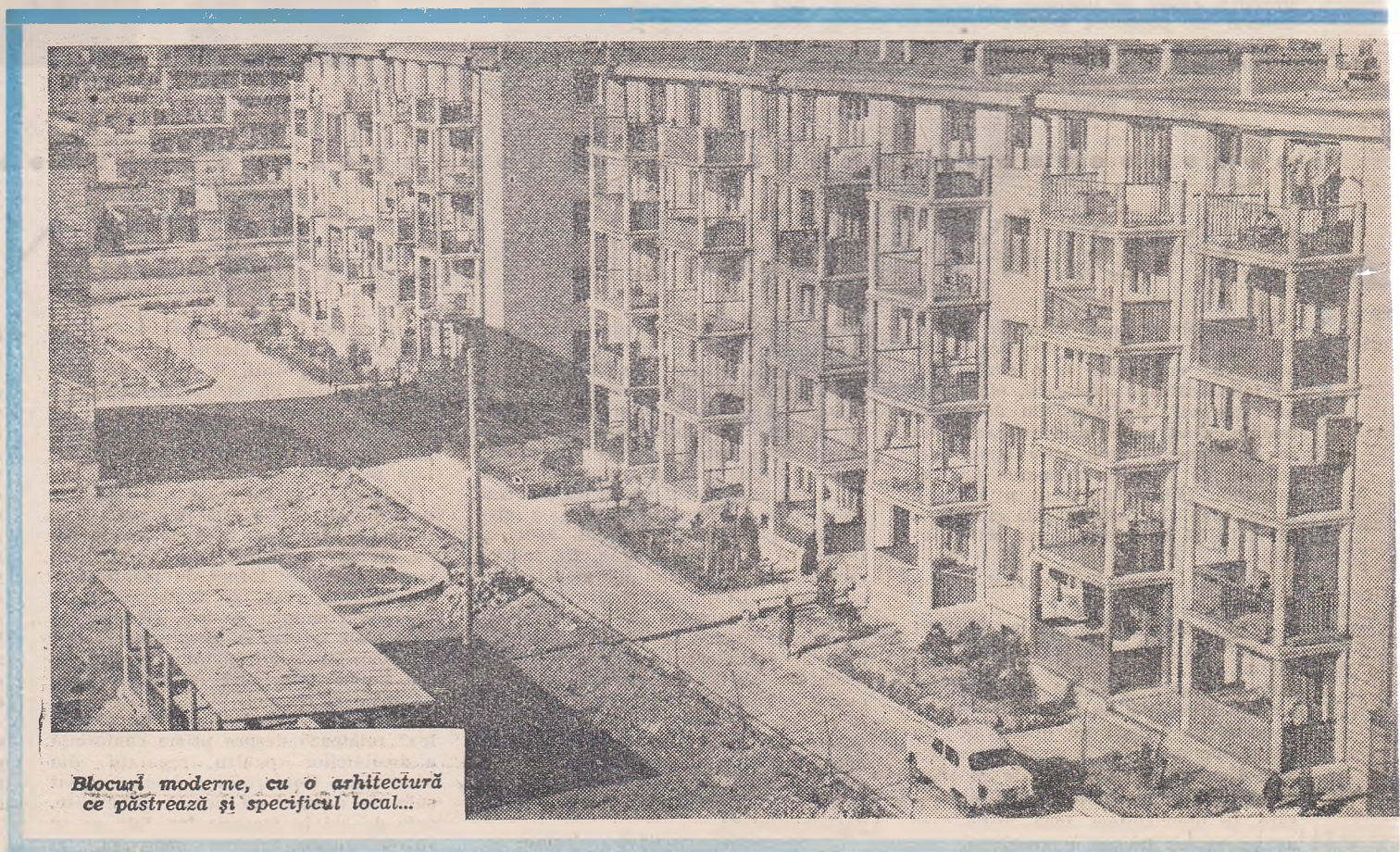
Conducătorul trustului, cunoscutul maestru petrolier Kurban Abasov, cu care am vorbit despre realizările industriei petroliere a Azerbaidjanului a ținut să sublinieze legăturile de prietenie și colaborare țovărășească pe care petroliștii din Azerbaidjan le au cu petroliștii din R.P.R., despre schimburile de delegații făcute în vederea împărtășirii reciproce a experienței dobîndite în extracția și prelucrarea petrolului.

Petroliștii azerbaidjeni doresc să dezvolte și mai mult legăturile cu petroliștii romîni. Mi-au vorbit despre asta și Vizirov Nasai, directorul Agenției telegrafice a Azerbaidjanului — „ASTAG”, și M. A. Okulov,

redactorul șef al ziarului „Bakinski rabocii” și mulți alții din cei pe care l-am cunoscut. Extrem de semnificativă din acest punct de vedere a fost discuția cu președintele Uniunii republicane a Asociațiilor de prietenie și relații culturale cu țările străine, A. I. Kuliev. De la A. I. Kuliev am aflat că în întreprinderile și institu-

țiile azerbaidjen în ultimul timp mînești, ca de nomia R.P.R. pe lui”, deschisă lor, expoziția cînște în R.P. aproximativ 10 raioane ș.a. S. I

Blocuri moderne, cu o arhitectură ce păstrează și specificul local...

Înfloreau castanii pe Kreșciatik...

● Peisaj rustic 1962 ● Tinerețea veșnică a unui oraș milenar
● Arta monumentală în slujba cotidianului

Ne-am instalat în cușeta confortabilă ca pentru o veșnicie, deși până la Kiev mai avem doar o zi și o jumătate de noapte. Valizele au fost desfăcute, paturile așternute; oare chiar simțim plecați de-acasă?

Cele două tinerețe așezate din Galați își scot niște caiete și fac o repetiție generală, după notițe strinse sîrguincios din cărți și albume: la Kiev vom vedea celebra catedrală Sf. Sofia și Kreșciatikul, ne vom plimba cu vaporușul pe Nipru, o să încercăm să căpătăm bilete la Operă, o să... vom... Proiectele se înșiră amețitoare, unul lângă altul. Incepem să le calculăm pe ore și nu neglijăm nici minutele. Hotărîm o deviză a noastră: „Călătorului nu-i șade bine cu somnul”. Drept care, părăsim fără regrete culcușurile îmbietoare și ne instalăm la ferestrele de pe culoar, unde peisajul se dezvăluie fără nici o reticență. Larga, generoasă cîmpie ucraineană vine alergînd spre noi, gătită — ca pentru oaspeți — cu pomi în floare albă. Cine vorbea de monotonia peisajului rustic? Să poftescă lingă noi, la geam. Satele ne întîmpină cu case vesel colorate, rînduite într-o geometrie elegantă și într-o armonie policromă de gust: pereții sînt sinilii, ramele ferestrelor verzi, țiglele acoperișurilor, roșii. Toate, toate casele sînt mari, frumoase, îngrijite de mîna unor gospodine harnice. Se simte comunismul. Se simte prezența noului țaran. Pretutindeni, firele electrice cității. Multe, dese, cuminți. Pomșori cruzi, tineri bordează șoseaua. Va fi o șosea splendidă. O bicicletă, o fată ce ne face semne cu mîna, multe camioane. O singură căruță cu un cal. Pămînturile sînt, cit vezi cu ochii, una. E un peisaj calm, făcut de mîna omului pentru bunăstarea lui.

printr-o gară, încît ne simțim mișcați.

Deranjăm firește, întreg hotelul, la acea tîrzie oră din noapte: sîntem turiști proaspeți, cu forțele încă neconsumate, cu toate simțurile treze pentru a recepționa impresii și cunoștințe noi. Și cit de promițătoare a fost plimbarea în noapte pe străzile Kievului: nu văzusem ci mai mult simțisem că autocarul nostru urcă și coboară pe relieful deluros al orașului. Abia așteptăm să se facă „miine” (trăim de fapt de vreo trei ore în acest miine) ca să-l vedem cum arată la lumina zilei...

La fiecare pas, o întîlnire cu frumosul

La lumina zilei, „Kiivul”, cum ne-am învățat și noi să-i rostim corect numele pe ucraineană, ne copleșește în primul rînd prin imensitatea și splendoarea parcurilor sale, prin verzele care te învăluie din toate părțile. E puțin paradoxal: un oraș care se mîndrește tocmai prin vechimea lui în... muncă, pe care oamenii îl locuiesc și-l înalță de un mileniu, un oraș, cu un arbore genealogic celebru în lume, să-ți placă prin natura sălbatică care îl potopeste! E aici o deplină înțelegere între om și natură, care s-au respectat reciproc și și-au lăsat loc să se afirme fiecare în voie. Pentru că străzile și clădirile Kievului nu sînt cu nimic mai prejos — ba dimpotrivă — decît parcurile sale. Orașul s-a întins cit i-a dorit inima pe malul Niprului, urcînd și coborîndu-i colinele, deloc zgîrcit cu spațiul și neinteresat să vezeze înălțimile. Cînd a ajuns la zece etaje a zis: mulțumesc și s-a oprit, preferînd să meargă, solid și cuminte, pe jos. Ei, dar

puseseră stăpînire totală pe oraș. Străzile erau invadate de cravate roșii, funde albe uriașe, șorțulețe cu pelerine, obraji dolofani, nasuri cirne cu pîsturi. Au defilat extrem de serioși și gravi, au rostit discursuri înflăcărâte, și-au făcut singuri ordine pe bulevarde, au stat de gardă, cu emoție stăpînită, la monumentul lui Lenin. Parcă în cinstea lor, castanii ce se înșiră în patru rînduri pe marile bulevarde kievlene și-au aprins, solemn și festiv, toate candelabrele florilor lor...

Elogiu fetelor din Kiev

Privirile noastre insetate de nou cercetează totul, febril, și abia după amiază își permit să se odihnească pe întinderea molcomă, verzuie, a Niprului. Aici copacii țîșnesc parcă direct din apă, pescari răbdători — ca tot pescarul — așteaptă neclintii vibrația promițătoare a unditei, tineri nepăsători la insinuările vîntului de primăvară, fac plajă la soare. Gata cu peisajul, gata cu casele, cu metroul și cu castanii, vom privi acum oamenii. Dar parcă vreo clipă i-am pierdut din ochi? Ne-au scăpat oare figurile lor luminoase, deschise, gesturile largi, expresivitatea lor? Ar fi fost de altfel imposibil. Să încercăm însă acum privirea de ansamblu, sinteza. Primul elogiu îl merită, fără îndoială, tineretul Kievului, fetele lui. Sînt foarte frumoase fetele Kievului, de o frumusețe modernă, plină de gust: merg cu grație pe tocuri cui, au rochiile tăiate după cea mai nouă linie a modei, coafurile înalte și ochii savant subliniați cu negru. Le vezi cu cărți sub braț, citind pe bănci în parcuri (se apropia sesiunea examenelor), le vezi ieșind de la muncă, dar ținuta lor nu e deloc neglijată. Foarte bine. În fond,

Kiev. Aleile de castani în centrul orașului

Ne place mult. Devenim predispuși la efuziuni lirice și visare. Dar ne stăpînim: mai avem timp.

La două noaptea sîntem în Kiev. Cu ochii lipiți de somn, sîntem totuși decizi să rămînem credincioși devizei noastre. Prin urmare, să vizităm gara, pe care nu o vom mai revedea la plecare (pînă la Leningrad ne va duce — literalmente ca gîndul — un „Tu” care are o manieră cu totul personală de a aprecia distanțele pămîntului). Arhitecții care au înălțat această gară au din plin simțul grandiosului și reușesc să-l transmită tuturor celor ce vîd realizarea lor: e colosală, cu înălțimi de catedrală, cu bolți impunătoare și citeva rînduri de trepte, cu coloane și candelabre fastuoase, cu picturi murale și basorelieuri. Există în această gară, reconstruită după război cu generozitate și opulență sovietică, atîta forță și artă tînără, atîta dorință de frumos și majestuos, atîta dorință de a dăruia frumosul chiar și în puținele clipe cînd treci

cînd s-a instalat, s-a pornit pe treabă temeinică și gospodărească. A ridicat acest minunat Kreșciatik, ale cărui blocuri impozante, masive, își taie răsufliarea. E o artă monumentală cu cea mai democratică funcționalitate, e frumosul oferit omului obișnuit pentru cadrul său obișnuit și viața sa cotidiană. Simți că te afli în capitala unei republici sovietice. Există în acest oraș ceva tînăr, autentic, popular, ajuns la maximă, la o generală opulență. Și oricît se străduiește ghidul nostru să ne dovedească, prin sumedenie de cifre și date absolut științifice, venerabila vîrstă a Kievului, oricît ne plimbă prin catedrala Sf. Sofia și prin Lavra, oricît de convingătoare e statuia cneazului Vladimir sau a lui Bogdan Hmelnițki, e imposibil să credem în bătrînețea acestui splendid oraș. Ar fi și greu: ne-am nimerit în ospeție tocmai în ziua cînd pionierii își sărbătoreau cea de a 40-a aniversare de la înființarea organizației lor și micii locuitori

pentru cine își etalează vitrinele bogăția lor de podoabe? Nu pentru oamenii obișnuiți ai Kievului?

Începem să devenim triști: peste o oră plecăm. Cum să te desparti atît de repede de un asemenea oraș? În ultimul moment, o fugă pînă la „Univermag”. Și ultima „morojenoe”. Și ultima privire, nostalgică, mîngiind bulevardul „Taras Șevchenko”.

Autocarul gonește spre aeroport, trecînd Niprul peste un pod nesfîrșit. Cine ne-a spus că Kievul se întinde pe malul drept al Niprului? Ne uităm muștrători spre ghid: iată, aici, pe malul sting, se înalță un întreg oraș nou-nouț, din blocuri elegante cu balconașe multicolore! Dar tot ghidul ne consolează: nu-i nimic, la viitoarea excursie vă vom plimba cit veți dori prin acest Kiev nou. Pînă atunci va fi gata...

Sanda Faur-Dima

eamă riei și caută să înjghebe o presupusă teres realitate. Albume, cărți poștale, unei ilustrații de carte, ajută imaginația fond, deficitară. O Moscova închipuită de noi se ridică din cunoștinți istorice, de amen și de data aceasta stăruie să capete fe o viață, de parcă într-o altă existență, verifi- înaintea ultimei metempsihoze am și fi trecut pe acolo și am fi rămas cu și vre-o citeva reminiscențe transcedentale.

Nu! Călătoria la Moscova nu e frun- pentru nimeni din țara noastră o nalță care călătorie cu totul necunoscută. lență care Avem chiar impresia că e mult mai un spre aproape de noi decît indică kilo- in- metrii distanței și întinderea hărții, că cel puțin climatul ei spiritual ne nă, a cuprinde în atmosfera lui, și că, celei pentru noi, ca și pentru mulți alții, mane ni-i o a doua capitală.

Purtăm așadar fiecare în noi, ca un evine o machetă a Moscovei, ca o hartă cu peiaza pe așadar fiecare în noi, ca o peiaza pe ea, și fixate anarhic, ca un ghid sărăcut.

Nu e de loc mult. Și totuși este des- atît cit să o simți familiară de la i cu primul contact, să nu te pierzi. E a sis- același lucru, cu a ști citeva cuvinte imai- din limba rusă, cu care să te oi și poți descurca.

Dar cit de uriașă e realitatea față de această îngăimare livrescă de icări imagini și cunoștinți!

rganizate zii ro- „Eco- alismu- etroliști- de lo- rată în diferite directorul

teatrului rus „Samed Vurgun” din Baku, artist al poporului din R.S.S. Azerbaidjană și R.S.S. Tadjikă ne-a vorbit ca un foarte competent cunoscător despre cultura și arta romînească. De altfel, colectivul teatrului studiază acum cu interes două piese romînești — „Passacaglia” de Titus Popovici și „Surorile Boga” de Horia Lovinescu.

Principalul eveniment din viața culturală a Azerbaidjanului îl constituiau, în zilele cînd ne aflam acolo, pregătirile pentru aniversarea centenarului marelui poet cetățean, întemeietor al satirei revoluționare în literatura azerbaidjană, Mirza Alekper Tairzade Sabir (Sabir este un pseudonim, care în traducere romînească înseamnă „răbdător”). Editînd împreună cu Djalil Mamedkulizade revista satirică „Molla Nasreddin” (1906), poetul Mirza Alekper Sabir a reușit să transforme revista într-o tribună de luptă a poporului azerbaidjan pentru eliberarea din cătușele jugului capitalist și al puternicelor rămășițe feudale.

Citindu-i versurile nu se poate să nu-ți amintești de cei 26 de comisari din Baku, care au preschimbât în faptă idealurile lui Sabir și ale multor fii credincioși ai poporului azerbaidjan, și au fost împușcați de intervenționiștii englezi și de slugile lor, reprezentanții guvernului contra-revoluționar. Poporul a adunat rămășițele comisarilor din nisipurile caspice, le-a transportat la Baku și le-a îngropat în piața din centrul orașului.

...La plecarea din Baku, trecînd încă o dată pe lingă micul parc din centrul orașului, însoțitorul nostru ne-a explicat că adevăratul monument pe care locuitorii orașului l-au dedicat memoriei celor 26 de comisari este de fapt noul și frumosul Baku, construit aproape din temelii în anii Puterii Sovietice. Și-avea dreptate.

Gh. Marin

N. V. KONOVALOV
NE-A VORBIT DESPRE:

0 COLABORARE CREATOARE

Pe o hartă lucrurile ar fi prezentate cam așa: un qhem de fire ar lega Moscova, unde se află Institutul de neurologie al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S. de institutele de cercetări științifice din București, Cluj, Tirgu-Mureș...

În viața de toate zilele avem de a face cu un exemplu elocvent de colaborare creatoare între oamenii de știință din U.R.S.S. și din R.P.R.

Anul 1956 este o dată memorabilă pentru oamenii de știință din cele două țări. Neuropatologii sovietici și romini au hotărât atunci să-și unească eforturile și să lupte împreună pentru viața omului, pentru salvarea lui de boli chinuitoare și primejdioase. Drept urmare ei au intensificat studiul bolilor vasculare ale creierului în hipertonie și ateroscleroză.

În 1959 s-a ținut la Moscova prima sesiune științifică sovieto-romină, care a tras concluziile muncii făcute în comun. Au participat aproximativ 700 de neuropatologi sovietici și un mare grup

de oameni de știință din România. Sesiunea a fost urmărită cu atenție de cercurile medicale din multe țări.

Recent, la ambasada romină din Moscova a avut loc înmînarea unei diplome de onoare a Societății de Științe medicale din R.P.R. către directorul Institutului de neurologie al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S., Nikolai Vasilievici Konovalov, laureat al Premiului Lenin.

Iată ce ne-a declarat Nikolai Vasilievici: — Mă folosesc de acest prilej spre a mulțumi călduros, prin intermediul revistei „Veac nou”, Societății de Științe medicale romine pentru distincția acordată. O consider nu atât o apreciere a muncii mele cît a activității întregului colectiv al institutului nostru. Aceasta ne obligă să ne îngrijim permanent de extinderea și adîncirea legăturilor cu colegii noștri din Republica Populară Romină. În ultimii șase ani am făcut un schimb sistematic de planuri de muncă, informații, lucrări științifice. Întreținem o corespondență activă cu multe colective de neuropatologi romini și, în primul rînd, cu Institutul „I. P. Pavlov” din București. Se înțelege, însă, că cel mai bun lucru sînt contactele vii, personale. Tocmai de aceea au și devenit frecvente vizitele reciproce. Recent a lucrat la Moscova doctorița Emilia Ciurea. Curînd va pleca în R.P.R. o colaboratoare științifică a institutului nostru, Larisa Stolearova.

— Savanții romini și sovietici au în studiu multe probleme comune — ne-a spus în continuare profesorul Konovalov. Problema cardinală continuă să rămînă vindecarea tulburărilor de mișcare și de vorbire survenite în urma emoragiilor cerebrale. După cum se știe, lezarea vaselor cerebrale face ca bolnavul să rămînă invalid. Sarcina noastră comună este vindecarea lui, refacerea capacității de muncă.

În momentul de față, Institutul nostru se pregătește pentru cea de a doua sesiune științifică sovieto-romină, care va avea loc în septembrie la București. Oamenii de știință sovietici vor prezenta referate despre patologia vasculară a creierului. Tema principală: leziunea vaselor mari ale creierului.

...Nikolai Vasilievici Konovalov ne-a vorbit cu multă căldură despre prietenii lui romini, academicianul Kreindler și prof. dr. Sager din București, acad. Miskolcy din Tirgu Mureș și profesorul Duma din Cluj, despre marea familie prietenă a savanților romini și sovietici

N. V. Konovalov s-a consacrat în special bolilor degenerative ale sistemului nervos. El s-a ocupat printre cei dintîi de problema legăturii dintre bolile ficatului și patologia sistemului nervos. Dar cea mai mare realizare științifică a savantului a fost „luarea cu asalt” a unei boli considerate nevindecabile și anume: distrofia hepato-cerebrală care atinge ficatul și creierul și duce la moartea bolnavului. Într-o lucrare pe această temă savantul sovietic a făcut o analiză profundă și o descripție amănunțită a caracteristicilor bolnavilor de distrofie hepato-cerebrală pe care a izbutit să-i salveze. Remarcabila lucrare a lui Nikolai Vasilievici Konovalov a fost distinsă în 1961 cu Premiul Lenin.

Diploma de onoare acordată de Societatea de Științe medicale din R.P.R. academicianului N. V. Konovalov este încă o dovadă a recunoașterii marilor merite ale savantului și în același timp a contribuției sale la întărirea prieteniei sovieto-romine.

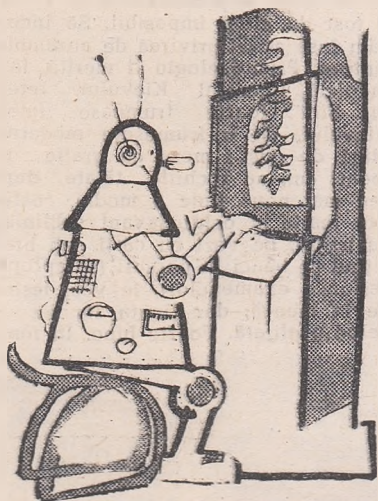
Moscova, iunie

E. Petrunicev

Succesele dobîndite în ultimii ani pe tărîmul fizicii și tehnicii și în special în radiotehnică, automată și electronică au exercitat o mare influență asupra dezvoltării științelor medicale. De aceste succese au beneficiat în primul rînd metodele moderne de diagnostic și tratament care se bazează pe „activitatea electrică” a organismului viu, pe fenomenele electrofiziologice din corpul nostru.

ÎN CURÎND „MEDICI” ELECTRONICI ?

● Sistemul bioelectric, un vast cîmp de investigație ● „Organe de schimb” electrice ● Operații cu ajutorul narcozei „electronice” ● Organele de simț „vorbesc” aparatelor ultrasensibile ● Prototipul viitoarelor mașini universale de diagnostic și tratament

Sînt mai bine de 150 de ani de cînd savantul italian Luigi Galvani a descoperit că țesutul viu reacționează la o excitație electrică. Acum se știe că țesuturile organice pot nu numai să fie excitate de curenți electrice ci să-i și transmită sau să-i producă. Curenții electrice elaborați de țesutul viu se nasc în celulele nervoase. Celulele nervoase care „serve” organele de simț transmit creierului, sub formă de „semnale electrice”, senzațiile percepute la „periferie” ca răspuns la excitațiile provocate de lumină, sunet, miros, gust, pipăit. Aceste semnale nu sînt altceva decît biocurenți electrice.

Toate informațiile furnizate de senzațiile noastre („alb”, „negru”, „sunete slabe”, „sunete tari”, „aspru”, „dulce” etc.) sînt deci transmise creierului prin intermediul unor semnale electrice. Creierul, la rîndul său, tot sub formă de semnale electrice dă „ordine” mușchilor motori.

Electrofiziologii au depus multe eforturi pentru studiul semnalezării bioelectrice dar abia în ultimul timp, grație electronicii, a început crearea unor aparate de mare interes practic utilizate în scop diagnostic și terapeutic.

O inimă... portativă!

Să facem mai întîi o vizită imaginară în laboratoarele Institutului experimental de aparataj și instrumente chirurgicale din Moscova. Aci putem vedea o inimă în miniatură, care nu seamănă de fel cu imaginea „clasică” pe care o avem despre acest organ vital. Este pur și simplu o... cutie, de mărimea unui pahar obișnuit, care lucrează pe bază de semiconductori. Cu alte cuvinte avem de-a face cu o inimă „portativă” care, pusă în legătură prin fire electrice cu corpul pacientului prin coșul pieptului sau prin esofag, imprimă mușchilor cardiaci contracțiile necesare, după dorință. O inimă bolnavă sau care a suferit o operație recentă poate fi astfel excitată electric, comandîndu-i-se funcționarea ritmică a auriculelor și ventriculelor. Inginerii sovietici L. I. Kovaleva și B. N. Rostovtef și fiziologul N. S. Djavadian, doctor în științe medicale, au creat pînă acum două prototi-

puri de inimi-portative, ES-1 și ES-2 care, după ce au trecut cu succes „proba” pe cîteva sute de animale, au început să fie utilizate și la om.

Dar dacă e nevoie de o inimă cu o durată de acțiune mai lungă? În acest caz chiar mica „cutie” descrisă mai sus devine incomodă. De aceea colectivel de cercetători sovietici experimentează un dispozitiv și mai mic, care poate fi introdus sub pielea bolnavului. Descărcările electrice ritmice generate de aparat sînt dirijate spre inimă, pe care o determină să se contracte într-un ritm regulat, continuu. Încărcarea minusculelor acumulatori ai dispozitivului se face periodic. Noile modele de stimulatori automați ai activității cordului consumă foarte puțină energie electrică și trebuie încărcate la intervale de 3—5 ani.

„Anesteziologul-automat”

Dar nu numai inima poate fi dirijată în felul acesta. La Institutul de fiziologie normală și patologică de pe lîngă Academia de Științe Medicale a U.R.S.S. a fost experimentat recent un sistem special de dirijare a respirației artificiale. Cu ajutorul biocurenților nervului diafragmei, pulmonii pot fi făcuți să „respire” un timp destul de lung

pentru a scoate din pericol viața unui bolnav sau a unui accidentat asfixiat.

Un alt aparat, care interesează în mod deosebit pe chirurgi, este „anesteziologul-automat”. Pînă acum, medicul anesteziolog administra narcoza urmărind pulsul, tensiunea arterială și alți indici biologici. Noul sistem automat propus de un colectiv de medici și ingineri din Moscova, oferă posibilitatea menținerii narcozei la nivelul necesar fără intervenția medicului. Modificările funcțiilor vitale care au loc în cursul operației sînt înregistrate au-

tomat și pe baza lor aparatul „conduce” administrarea narcozei.

„Fondul ochiului” la lumină

Paralel cu crearea acestor aparate, care oferă posibilități nelimitate de tratament, savanții sovietici au creat și o serie de dispozitive de diagnostic cu o sensibilitate excepțională.

Înregistrarea biocurenților retinei ochiului în scop diagnostic a constituit mult timp o dificultate pentru fiziologi. De curînd, această problemă a fost rezolvată la Institutul de medicină din Harkov. Biocurenții electrice ai retinei ochiului sînt captați cu ajutorul unui aparat, care, în „colaborare” cu un electrocardiograf obișnuit, permite efectuarea unei electroretinograme, „ogîndă” fidelă a stării funcționale a membranei ochiului.

Pentru cercetarea „fundului ochiului”, specialistul sovietic V.A. Rosenberg a construit un dispozitiv optic ingenios. Raze luminoase extrem de fine care parcurg „punct cu punct” întreaga suprafață a fundului de ochi sînt reflectate de acesta, ajungînd la o celulă fotoelectrică. Celula transformă energia razei în curent electric care, la rîndul lui, e înregistrat de aparat. Graficul astfel

electric au permis crearea unor aparate ce par coborîți din lumea lui Gulliver. Dimensiuni liliputane fac posibilă introducerea lor în diferite cavități ale trupului, obținîndu-se astfel un adevărat „reportaj biologic” despre starea stomacului, a intestinelor sau chiar a inimii. Și ce-i mai important, aceste mici aparate de tipul „radiopilulei”, pot transmite informațiile necesare medicului la distanță.

Acest nou gen de examen medical — prin radiotelemetrie — este experimentat acum pe scară largă în Uniunea Sovietică. Au fost construite și radioemitoari externi, care prinși cu un clips de urechea pacientului, transmit radiosemnale de alarmă în camera de gardă imediat ce starea pacientului se înrăutățește.

...la „combina medicală”

În sfîrșit, electrofiziologia a pus la dispoziția medicilor și primele aparate care constituie prototipul viitoarelor mașini universale de diagnostic și tratament.

O astfel de mașină, adevărată „combina medicală” a fost prezentată recent de medicul K. P. Buteiko din Novosibirsk. Ea poate face un examen complex al pacientului executînd concomitent, într-un timp record: 12 electrocardiograme, viteza inspirației și a expirației, cantitatea oxigenului inspirat și a bioxidului de carbon expirat, pulsația singelui la nivelul extremităților și trepidăția corpului la fiecare bătaie a inimii.

Și la Leningrad a început, de altfel, producția în serie a unor aparate asemănătoare — poligrafi chirurgicale radioelectronice — care înregistrează cursul proceselor vitale ale omului în timpul operației.

Aparatul va fi un auxiliar prețios al chirurgului, informîndu-l în tot timpul intervenției asupra funcționării inimii, a activității bioelectrice a creierului, a nivelului presiunii arteriale, a pulsului, temperaturii și respirației bolnavului.

Aparatele bazate pe stimularea activității electrice a organismului îi vor ajuta pe chirurgi în operații complicate, fiziologilor le vor deschide calea spre cele mai nebanuite investigații, iar medicilor le vor da posibilitatea să administreze o terapeutică corespunzătoare și eficientă.

Dr. R. Irimescu

fac pe nebulii. Deși, sigur au și ei dreptate în-
tr-un fel. Deh, nu prea te simți în apele tale când
te vezi depășit. Fără doar și poate că și eu m-aș
supăra dacă aș fi în locul lor...

Mai departe drumul era asfaltat. Proniakin apăsa
pe accelerator și în câteva clipe „MAZ”-ul lui ho-
dorogit și peticit se și afla în spatele șefului de
coloană. Acesta nu era altul decât Mațuev, și Pro-
niakin se gândi să-l mai pășiască un timp. O ținea
pe stînga la cîțiva metri în spatele lui Mațuev, în
asa fel încît să-i poată vedea în profil obrăzul as-
pru, cînd pe neașteptate acesta întoarce capul și,
cu un gest larg al minții, îl poartă, zîmbind, să-l de-
pășească.

Cîteva secunde Proniakin se prefăcu ca nu-l în-
telege, continuînd să se țină respectuos la o lungi-
capul din cabină și-i strigă:
— Ce tot bați pasul în loc, băiete? Da-i drumul
că nevoia te sîește mai mult ca pe noi!

Spunînd asta, Mațuev se gîndise probabil la fap-
tul că autobasculanța lui Proniakin fiind mai mică
decît celelalte mașini și neputînd încerca mai mult
decît o cupă de pămînt, acesta va fi nevoit să
facă șapte curse în plus față de el, ale căror ma-
șini grele luau cu ușurință două cupe de pămînt.
Dar Proniakin înțelese în felul lui vorbele lui Ma-
țuev și zîmbi.

Apoi apăsa din nou pe accelerator și trecu în vi-
teza prin fața birourilor, depășind încă trei sau pa-
tru autobasculante care cărau pămînt de la orizon-
turile superioare. De aici drumul cotea brusc spre

— Am douăzeci și două de curse de făcut... și
explică muștele Proniakin, folosindu-se de cele
cinci degete de la mîna dreaptă.

Fedka duse arătătorul la frunte apoi în jos, ară-
tînd spre prăpastie. Proniakin înțelese. Își depășise
tovarășul pe o porțiune de drum în care mașina
acestuia alerga pe marginea prăpastiei, lucru ne-
permis de lege. Făcu dar o mîna înovată și redusese
viteza motorului, potîndu-l pe Fedka să treacă
înainte. Dar acesta se minie acum de-a binelea și,
scotînd capul afară, urlă:
— Ești nebun? Dai ca racul înapoi după ce
m-ai depășit? Ia-o din loc, că te ia mama dra-
cului!

Proniakin zîmbi înovată și apăsa, cu mîna usoa-
ră, pe accelerator.

Acum, în fața ochilor lui sălta mașina cu numă-
rul „BEA-13-48”. Proniakin nu știa a cui este, căci
nu reușise încă să învețe pe de rost toate nume-
rele autobasculanțelor, și numai după ce se apropi-
de ea, venind pe stînga și zărirînd pe caroserie fat-
moasa cusătură sudată, știu că era vorba de Kosi-
cikin. Acest Koscikîn, cu trupul uscat și obrăzul
bofit ca de japonez bătrîn, cum îl și poreclisera cel
din brigadă, era șoferul numărului unu al brigăzii.

Proniakin îi atacă lateral, pe neobservate, încer-
cînd să repete manevra de mai înainte, dar văzînd
fruntea încrețită de supărare a lui Koscikîn făcu
o mîna înovată, și micșoră viteza.

— Ei, bulevardistule! Îi amenință cu degetul

Acțiunea nuvelei lui Gheorghj Vladimov se desfășoară pe unul din marile șantiere ale septenarului și anume pe șantierul anomaliei magnetice de la Kursk, bogată în minereuri de mare valoare.

Eroul povestirii, șoferul Proniakin, a venit ferm hotărît să rămînă și să muncească cu nădejde, oricîte piedici i-ar sta în cale. Prima dintre ele a fost lipsa unui camion disponibil. Cu ajutorul tovarășilor lui de muncă, Proniakin repară o autobasculanță de mult nefolosită și în fragmentul pe care îl publicăm în acest număr al Bibliotecii „Vear nou” îl vedem pornind în prima lui cursă și după prima zi de muncă.

Se întoarse la garaj frînt de oboseală. Și, în ciuda faptului că trebuia să-și spele și să-și revizuiască mașina, să-i mai umfle cauciucurile, să se aprovizioneze cu benzină și ulei rămase mult timp în cabină cu ochii închiși, fără să facă nimic.

— Ce-i cu tine, îl întrebă Mațuev, ți-i rău? Se vede că te-a răzbit mirosul de benzină. De-acu încolo să lași geamurile deschise și să ieși cît mai des din cabină...

Dar Proniakin nu-l auzea Coborî clătînîndu-se. Se gîndea la blestemata țijă de închidere...

A doua zi dimineață găsi pe șantier o bucată de țearvă lungă și subțire, de plumb, pe care o fixă în niște inele de-a lungul bordului, unind-o cu țije de închidere. Putea astfel să o manevreze de pe scara mașinii. Oricum, era o ușurare...

**În romînește de
M. CALMICU**

Bena scurtă a autobusculei lui nu se ridica totuși altceva.
 mai poate răzbi niciodată spre soare prin învelșul adincului sufletului soarta copacilor ostindți să nu și foșneau în zăpezile strivite. Deși compătima în togoleaua din bene, se auzea un pirlit sec de crengi de-a-ndată de-a-ndată de-a-ndată. Cînd bolovanii se ros- marșina podiștei de lemn pe care înaintau de lume, ale căror vîrfuri abia de așteptau pînă la creștea cîriva mestecenți și un nuc bătrîn ca vai Pămîntul excavat și adus de mașini era aruncat într-o vîgăună adîncă, cu pante repezi, acoperite cu fire de lardă uscată. Pe fundul acestei căldări timp o să poată cîștiga la haldă.

Trebuia să se mai gîndească numai ce fărîmă de greu, aici n-o să mai abă nîci o bătaie de cap. „IAZ”-uri pe trei axe, pe urcusul acela la fiecare cursă. Dacă a reușit să cîștige cursa cu bălăia, întrecînd zece și chiar douăzeci de mașini această distanță de trei kilometri va putea cîștiga dînd la ale lui. Da, aici, își spunea Proniakin, pe- cizie, în timp ce creierul lucra de sine stătător, gî- Minie și piciorarele îi acționau mașina, cu pre- și ni dînr-odată.

și ni dînr-odată.
 sînga depășind, dacă ar fi fost nevoie, și două ma- așa încît Proniakin putea să manevreze în voie pe iar mașinile treceau la intervalele destul de mari, trecerea a trei mașini dînr-odată. Pietoni nu erau angrenarea roților, și destul de largă spre a îngădui beton, cu rosturi de dilatație regulate, care ușuran haldă, transformîndu-se într-o șosea arătoasă de

du-și rîndul în fața excavatorului, nu avea voie să oprească motorul spre a-l lăsa să răsufle, căci la fiecare nouăzeci de secunde trebuia să înainteze cu un interval. Nu se putea obișnui în ruptul capului să facă acest lucru mașinal. În afară de asta, șoferii de pe „IAZ”-uri puteau să nu iasă din cabină în timpul încărcării, deși instrucțiunile prevedeau contrariul căci, pe lângă instrucțiuni, îi mai proteja apărătoarea puternică de deasupra cabinei, care i-ar fi ferit de orice accident chiar și în cazul cînd din neglijența excavatoristului cupa macaralei ar fi lovit cabina. La urma urmei Proniakin ar fi dat dracului și această măsură de precauție rămînd la locul lui, dar de vreo două ori Anton deviasse de la centrul benei, descărcîndu-i cupa pe margine. În timp ce „IAZ”-urile nu se temeau de această deviere, pe care o puteau înlătura cu ușurință la a două cupă, Proniakin trebuia să arunce întreaga încărcătură și să se așeze la rînd a doua oară, căci plecarea în cursă pe un asemenea traseu fără un echilibru solid putea fi extrem de periculoasă și, în afară de asta, solicita peste măsură întregul sistem nervos. Nu-i vorba, îi trăsese o înjurătură zdrăvănă lui Anton și-i amenințase cu pumnul, dar tot atît de adevărat era și că acesta nu se prea sinchisise de amenințările lui; rînjise și-i acoperi vo- ciferările cu un țipăt asurzitor de sirenă.

Voi să-și recupereze întîrzierea profitînd de re- pausul pentru prînz — avea mîncarea la el — dar în clipa aceea artificierii puseră stăpînire pe în- treaga carieră și sirenele de alarmă îi alungară pe toți în afara ei.

De undeva din față scoase capul din cabină și îi înțe- și nu mai era chip să-l ajungă.

lum, dar era prea tîrziu — Proniakin l-o luase în- mașina urui năprasnic slobozînd un nor negru de oraz. Înțese. Mîna îi luncă grabită de pe volan, dar numai decît o umbră de neliniște i se așternu pe kin, zîmbi fisticli, ba chiar îi făcu semn cu ochiul, de pine. Cînd zări în dreptul lui chipul lui Proni- gura plină, căci musca necontent dînr-un coltic dreptul lui Fedka. Acesta lredona un cîntec, cu apropie de mașina din față și în cîntînd ajunse în zăbovi. Ci începînd centimetru cu centimetru, să se să-i „radă nasul” lui Fedka, lîndu-i-o înainte. Nu lui merge mult mai ușor și că are toate șansele vîntului mașinii lui, Proniakin înțese că „MAZ”-ul urului mașinii lui Fedka, care acoperia chiar și „IAZ”-ul vîntului al lui Fedka Makovozov. După beton. În fața ochilor lui Proniakin sîlta necontent straturile orizontale de rocă, făcînd loc șoselei de urcusuri, care se sfîrșea undeva dincolo de serpuitoare a unui alt drum, tot atît de peștrî, pînă pietris, argilă și nisip, după care începea pașigica dînrmeag de vreo șaptezeci de metri presărat cu Pînă la ieșirea din carieră avea de străbătut un spre ieșirea din carieră. Așa începînd prima lui cursă.

Proniakin se sui în cabină și, lăsînd portiera des- chisă ca să poată privi în spate și sus roți, porni.

— N-ai mișcat nici cît un purice, frate Antoane, făcu Proniakin rîdînd din umeri.
 — Mi-ajunge, zise Anton. Și acum, ia-ți răpășita să nu intru în păcat cu tine...

GHEORGHI VLADIMOV

Prima zi *

A doua zi dimineața intră în coloană, împreună cu ceilalți, tăcut și liniștit, ai domă lor. Oamenii aceștia nu erau vorbăreți tocmai din cauză că se cunoșteau de multă vreme și își spusese tot ce aveau de spus.

Proniakin se sui în cabină și își încercă motorul la turății mici, după care o porni dînr-odată cu un uruit egal. „IAZ”-urile se puseră în mișcare unul după altul. Ieșeau pe dreapta și se aliniau lângă betonieră. Vîntul învîrtejea praful drumului și Proniakin trebui să închidă ferestrele cabinei.

Venind spre el și lipîndu-și obrazul de geam, Mațuev zîmbi cu înțeles.

- Cum te simți? îl întrebă el.
- În regulă!
- Atunci dă-i bătaie! rosti Mațuev.

*) Fragment din nuvela „Comoara de minereu”

ÎN BIBLIOTECA
 "VEAC NOU"
 au apărut în 1962:
 13 ALEXANDR NEVEROV:
 Taşkent — orașul pînii
 14 I. M. MAISKI:
 München
 15 SERGHEI SARTAKOV:
 Nu ceda regina
 16 G. ALTOV:
 Simfonia eroică
 17. Acad. P. L. KAPITA:
 Viitorul științei

acesta. Ce, mă iei drept o cucoană la plimbare, de-mi dai țircoale? Ia-o înainte, dacă-ți place, și nu te mai vintura pe dinaintea mea!

— 'nțeleș, să trăiești! făcu bucuros Proniakin.

La următoarea curbă a drumului îl ajunsese din urmă pe Prohor Meniailo. Acesta se rezema de spețea banchetei, cu mâinile osoase căzute leneșe pe volan, cu privirea țintă înainte. În ochi-i neobișnuit de albaștri avea, ca întotdeauna, o umbră de neli-niște. Avea și acum țigara, așezată după ureche. Nu se știa cînd o fuma, căci era totdeauna la locul ei. Era un om posac. Această trăsătură de caracter era trădată, de altfel, și de cuta verticală, permanentă, care-i brăzda fruntea înaltă, prelungită în chelie. Proniakin îl înțelegea cum nu se poate mai bine: cum să te fii vesel cînd ai trei copii acasă și o nevastă gravidă, cu al patrulea?... Nici vorbă că devii gînditor și posac.

Încercă dar să-l depășească cu precauție, consultîndu-l din ochi. Meniailo îi răspunse afirmativ, cu aerul lui plictisit dintotdeauna.

Pe măsura urcușului, drumul devenea mai drept și mai neted, așa încît Proniakin începu iar să accelereze ca să-l ajungă acum din urmă pe Ghenia Vîhrinstiuk. Dar Ghenia, bănuindu-i pesemne intenția, începu să-și facă de cap: o lua cînd la dreapta, cînd la stînga, într-un zig-zag fără istov. Proniakin se fistici, nu mai știa pe ce parte să-l atace; în cele din urmă hotărî să claxoneze. Răspunsul lui Ghenia veni scurt: un nor de fum negru și inecăcios învălui cabina lui Proniakin. Acesta trase o înjurătură strașnică și hotărî să renunțe

la tentativă, cînd, pe neașteptate, norocul îi surise: pe scara de lemn care cobora spre șosea dinspre șantierul de la orizontala a treia se ivise o fetișcană durdulie, cu o bluză albastră și o servietă vișinie sub braț. În dreptul drumului, fata se opri, lăsînd să treacă convoiul de mașini; dar se opri în așa fel pe scară încît genunchii i se aflară chiar în dreptul ochilor lui Vîhrinstiuk... Capul lui Ghenia dispăru cît ai bate din palme în cabină și în aceeași secundă se auzi scîrțitul înfricoșător al frinelor. Numai printr-o minune reuși Proniakin să nu-l tamponeze din spate...

— Ei, puicuțo! strigă Vîhrinstiuk, arătîndu-se pînă la briu în fereastra mașinii. Dezbrăcase haina și rămăsese numai în maoul lui albastru, peste care erau petrecute bretelele pantalonilor. Hopa în mașină, că te duc ca expresul pînă la destinație...

Se uita la ea înduioșat. Iar fata îl privea și ea țintă, mușcîndu-și buzele ca să-și stăpînească risul. Cu mina rămasă liberă își ținea fusta, pe care vintul i-o tot ridica.

— Ia loc, ia loc, puicuțo, c-or să te doară picio-rusele de atîta drum! completă, grijuliu, Ghenia, cu glas răgușit, mîncînd-o din ochi. Mai mare păcatul să se ostenească asemenea piciorușe, că altele la fel nici că se mai află pe lumea asta!...

Atîta văzu și auzi Proniakin. Ba nu, mai auzi și strigătul furios al lui Ghenia care, dezmeticîndu-se, îi aruncă din urmă:

— Păi, așa ne-a fost vorba, mîncate-aș!...

„Face și ăsta tărăboi! își spuse Proniakin. Doar știu că n-au încotro, că trebuie să-i depășesc, dar o

T.S.K.A. Moscova... Patru inițiale care cunosc celebritatea, sînt iubite și apreciate de amatorii de sport. Sînt multe disciplinele în care tinerii purtînd această inscripție pe tricoul purpuriu au obținut răsunătoare victorii. Fotbal, hochei, atletism, baschet... Dar pare că voleiul le-ar întrece pe toate. Intr-adevăr, voleibaliștii Clubului sportiv central al Armatei Sovietice dețin un palmares rar, de invidiat. 10 cupe de campioni ai U.R.S.S. se află în vitrina trofeelor echipei, iar în „cartea ei de aur” sînt trecute nenumărate victorii de prestigiu dobîndite în arena internațională. Mulți dintre componenții acestei formații au făcut parte din echipa U.R.S.S., campioană a lumii. Printre voleibaliștii militari se numără cinci maestri emeriți și cinci maestri ai sportului. Să amintim că în această formație au jucat pe vremuri faimoșii Reva, Voronin, Ahvlediani și alte glorii ale voleiului sovietic.

Sportivii de la T.S.K.A. au fost recent oaspeții noștri. Prilej de revvedere, de aduceri aminte. Cei mai mulți jucători cunosc bine Capitala țării noastre.

Iuri Cesnokov, Nil Fasahov, Jora Mondzolevski au legat de București amintirea debutului lor în arena internațională, la campionatele europene. Era în 1955. Iar Semion Șcerbakov a cules tot aici primii săi lauri cu prilejul marii competiții din cadrul Festivalului mondial al tineretului.

— Pentru noi toți, a remarcat spiritul Cesnokov, Bucureștiul a fost de bun augur. Am pășit, cum se zice cu dreptul. Căci am ajuns după aceea campioni mondiali, maestri emeriți.

Să adăugăm că acești băieți simpatici și prietenoși au reușit și în viață cit se poate de bine. Cesnokov a terminat cu Medalia de aur Academia de înalte studii militare, Nil Fasahov a încheiat cu succes universitatea, s-a căsătorit, stă la Moscova în casă nouă. Mulți au ajuns profesori de educație fizică, alții ingineri. Trece timpul...

Deunăzi, Ghivi Ahvlediani, antrenorul echipei ne-a spus:

— Sportul mingii peste plasă a găsit aici „pămînt” bun. Romîni au progresat uimitor. Elevii de ieri nu se sfîesc să dea lecții profesorilor de altă dată. Și e bine. Pentru că scopul urmărit a fost tocmai acesta.

Evident, oaspetele nostru se referea la frumoasa întrecere sportivă care s-a statornicit între voleibaliștii sovietici și romîni. Primele echipe ale celor două țări, T.S.K.A. și Rapid își dispută de mai mulți ani în finală Cupa campionilor europeni. Sînt, evident, cele mai puternice formații de club din lume. Disputa lor a rodit meciuri palpitante, spectacole sportive de cea mai înaltă valoare. Dar a rodit și prietenie. Cum totdeauna se întîmplă pe stadion.

— Fiecare întîlnire dintre noi, ne-a declarat Nil Fasahov, este nu numai un prilej de util schimb de experiență ci și unul de a ne revvedea prietenii buni. Ne este totdeauna foarte plăcut să-i întîlnim pe sportivii romîni, pe Ștefan Roman, mare maestru al voleiului dumneavoastră, astăzi iscusit antrenor, pe „bombardierul” Horațiu Nicolau și pe mulți alții. Uneori ne mai și scriem. Dar, știți, toți sîntem ocupați și timp ca

să te așezi în fața hîrtiei nu prea avem.

Cine își va adjudeca anul acesta Cupa? Prima „etapă” a finalei a revenit Rapidului cu 3-2. Dar urmează duminică „returul” de la Moscova. Pe teren propriu militarii sovietici sînt foarte greu de învins. Oricum, însă, indiferent de rezultat Cupa se va afla în mîini bune.

Venind vorba despre evenimentul pe care întreg poporul romîn îl așteaptă cu mare entuziasm și nerăbdare — vizita în țara noastră a unei delegații de partid și guvernamentale a U.R.S.S., în frunte cu tovarășul

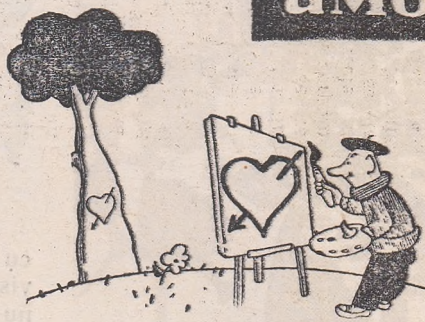
N.S. Hrușcirov, Iuri Cesnokov a observat:

— Nu numai noi, ci toți sportivii sovietici am simțit din plin caldă ospitalitate a poporului romîn. Prietenia statornică între popoarele noastre este trainică, de nezdruincinat. Ne bucurăm din toată inima de marile succese ale Romîniei populare, obținute în cele mai variate domenii. Sportul și sportivii n-au făcut excepție, ci dimpotrivă, au completat șirul unor răsunătoare victorii. Poporul romîn are cu ce să fie mîndru, are ce arăta oaspeților săi.

Valeriu Chiose

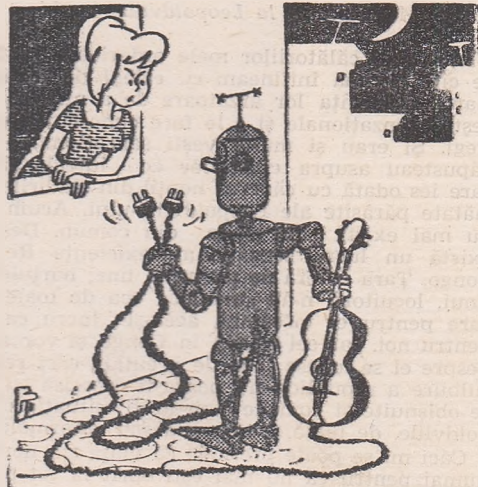

Echipa feminină de handbal în șapte a R.P.R. a întreprins un turneu în Uniunea Sovietică, jucînd în cîteva orașe. În fotografie: moment din întîlnirea cu reprezentativa U.R.S.S.

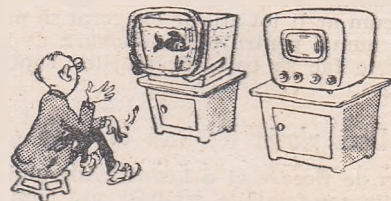
Peisaj de primăvară

Desen de M. Vaisbord

— Pune-ne, te rog, în priză!

Desen de V. Leibman

— Ce-or fi avînd că de trei zile prezintă numai lundul mării?

Desen de A. Stabel

Noianul cifrelor

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Doi căpitani” — Instrument de calculat cu 100 de bile. 2) Autorul versurilor: „Plecăt-am nouă din Vaslui / Și cu sergentul, zece, / Și nu-i era, zău, ni-

mănu / În piept inima rece”. 3) Prețioasă — Sătesc. 4) Riu în Franța, lung de 190 km. — De mii de ani. 5) Autorul versurilor: „Dintre sute de catarge / Care lasă malurile, / Cîte oare le vor sparge / Vînturile, valurile?” 6) Acut! — 100 m.p. — Adus 50%! 7) „Al nouălea val” de Ilya Ehrenburg — A șaisprezecea literă a alfabetului — Refren vocal. 8) Personaj care se răfuieste cu 40 de hoți, într-o poveste din ciclul „1001 de nopți” (2 cuv.) — De două ori 100 m.p.! 9) Unul din cele patru puncte cardinale — În rînd! — Se învîrtește în jurul soarelui în 365 de zile și 6 ore. 10) Vast la margini! — Local de petrecere. 11) „Casa cu trei fete” de Schubert — Fără pereche. 12) 3,14 — Scriitor sovietic, autorul romanului „A treia vară”.

VERTICAL: 1) Compozitor sovietic, autorul baletului „Cele șapte frumoase” (2 cuv.). 2) Cortegiu —

Clasic rus, autorul povestirii „Cei trei urși”. 3) Autorul romanului „Cinci săptămîni în balon”, „Oculul pămîntului în 80 de zile” și „Un căpitan de cincisprezece ani” — Creștința anticilor în cele nouă muzee. 4) Romancier portughez (1845—1900) — Regiune legendară în Arabia — Document bancar. 5) În tors! — Una din cele șapte note muzicale — Povestire. 6) Oraș în Grecia (Epir) — Patruped (castor). 7) Doi ne! — Mlaștină în Argolida, unde trăia o hidră cu mai multe capete, ucisă de Hercule într-una din cele 12 munci ale sale (mit.) — Fire. 8) Repară — A mia parte dintr-un kilogram. 9) A zvirli — Articol. 10) „Fata de...”, poezie de Vasile Alecsandri — Afluent al Siretului, lung de peste 100 km. 11) La sfîrșitul unui număr! — Popor care a creat poveștile din „1001 de nopți” — Nichel. 12) 365 de zile... în perete — A suta parte dintr-un leu.

GOSPODINE!
USOR SI REPEDE PREPARATI IN CASA
PRĂJITURI DELICIOASE ȘI ASPECTUOASE CU
FOILE DE PRĂJITURI (tortă)
CASNICA
 PRODUSE DE ÎNTREPRINDEREA
DUNĂREANA
 GALAȚI

LEI
5
 PACHETUL

Dati copiilor
DULCURI
 SÎNT DELICIOASE
 HRĂNITOARE ȘI
 AJUTĂ LA
 CREȘTERE

Manifestație la Leopoldville

CONGO, țară cunoscută și necunoscută

Scriitori, ziariști, oameni de stat și fruntași ai vieții publice au comparat situația din Republica Congo cu toate fenomenele naturii. Cuvântul Congo a fost asociat cu cele mai cumplite ipostaze ale furtunii, viscolului, dezlănțuirii oceanului. După elanuri, scinteieri, ascensiuni a început declinul. Cît o să dureze, nu se știe. Dar deocamdată cele mai hotărâte glasuri anticolonialiste au amuțit. Nici stăpînul belgian n-a adoptat, însă, iar limbajul strident, poruncitor pe care-l stăpînea la perfecție acum doi ani. Situația politică din Congo se caracterizează printr-o atmosferă de așteptare în care fiecare parte privește pe ascuns prin gaura cheii, la vecin.

În cursul călătoriilor mele anterioare în Congo, de cîte ori mă întîlneam cu colegi de breaslă remarcam dorința lor arzătoare de a afla cei dintîi veștile senzaționale și a le face cunoscute lumii întregi. Și erau și multe vești senzaționale. Ele se năpusteau asupra cititorilor cu iuțea liliacilor care ies odată cu căderea nopții din clădirile pe jumătate părăsite ale Leopoldville-ului. Acum, însă, nu mai există știri ieșite din comun. Deși mai există un lucru senzațional: existența Republicii Congo. Țara suferă de pe urma unei hărțuiri continue, locuitorii n-au „manioca cea de toate zilele” care pentru ei înseamnă același lucru ca pîinea pentru noi. Iar cei ce vin în Congo și vor să scrie despre el se lovesc și ei de greutate, căci realitatea tulburătoare a republicii nu poate fi descrisă cu formule obișnuite și comode cum ar fi: situația din Leopoldville, de pildă, e normală sau anormală.

Căci nu se poate pretinde că viața s-a normalizat numai pentru că nu mai ești oprit la tot-pasul de patrulare, că poți să mînci destul de bine la restaurantul „300”, proprietatea unei franțuzoaice, care o face pe tinerica deși-i destul de bătrînoară, ori la restaurantul vreunui grec, portughez sau italian. După cum ar fi tot atît de exagerat să pretinzi contrariul numai pentru că funcționarii de la serviciul vizelor te fac să bați drumurile săptămîni de-a rîndul.

Dacă ploaie tropicală ar avea glas

Viața de fiecare zi a Leopoldville-ului este alcătuită din tot felul de greutate, așa cum aerul înăbușitor, avid de umezeală, absoarbe picurii de ploaie.

De altfel, acum începe chiar perioada ploilor, tai minghi, cum o numesc băștinășii. În șuvoaiele de lacrimi ale ploii tropicale poți distinge de toate: și acordurile pline de culoare ale tam-tam-urilor mari și mici, și foșnetul frunzelor uriașe de palmieri, și lipăitul picioarelor goale ale congolezilor, și gînguritul pruncilor legați în spatele mamelor, și cîntecele fără seamăn de monotone și triste...

Te salut, ploaie torențială! Dar ce păcat că nu vestești încă și bocetul de înmormîntare a colonialismului...

S-ar părea că toate au rămas la fel: și aerodromul Jilly, și bulevardul Albert, care are o lungime de peste cinci kilometri, și statuile regilor și explozătorilor. La fel au rămas și arborii mango, cu coroanele lor bogate și mărețe, plecate pînă la pămînt. Razele soarelui tropical nu pot să răzbată prin desimea frunzișului și, cînd e arșiță, congolezii își caută adăpost la umbra lor. Tot sub umbra lor se adăpostește și bazarul de produse locale și de import. Și tot aici mîncîcă oamenii. Din niște frunze mari, legate la mijloc cu sfoară sau cu liane subțiri, salariații firmei engleze „Cedok”, aflată undeva pe aproape, își scot o hrană sărăcăcioasă, o împart între ei și privesc cu amărăciune spre vilele stăpînitorilor, cu ferestrele apărute de stururi multicolore.

La Leopoldville nu există tramvaie și troleibuze. Aproape toți europenii au mașini ori închiriază de la garajele americane, belgiene sau germane. Orice alb care ar încerca să se plimbe pe jos ar fi privit de ei dezaprobator. Ce soi de ciudățenie o mai fi și asta? Nu cumva vrea să se adapteze situației. Să ducă o viață modestă, la fel cu congolezii care trebuie să facă pe jos drumul pînă la locul de muncă și înapoi?

Leopoldville, o capitală a șomajului

Leopoldville ar putea fi numit capitala șomajului. Deocamdată nu există încă nici o întreprindere sau instituție care să poată absorbi măcar o parte din congolezii care fac coadă la oficiile de plasare. Restrîngerea activității comerciale și industriale urmărește două scopuri. Dacă nu fac comerț, firmele occidentale nu plătesc impozite, iar acestea sînt principala sursă de venituri a statului. Concediind muncitorii și funcționarii, bossii străini vor „să dea o lecție” usturătoare congolezilor și să acrediteze în același timp ideea că pe vremea fostei administrații coloniale tot mai găseau cîte ceva de lucru.

Colonialismul nu se dă bătut cu una cu două, șuieră ca un șarpe veninos cu gîtul prins într-o crăcană și încearcă să muște.

Mulți locuitori ai capitalei au început să se mute în provincie. Pleacă pe jos, purtînd pe cap calabalicul, pleacă cu copii, cu bătrîni, înnoptează pe unde apucă sub baobabi, aprinzînd focuri mari pentru a speria cît de cît gîngiunile care în perioada ploilor torențiale devin foarte sîciitoare.

Guvernul Adoula are de rezolvat o sumă de probleme foarte grele. Ba s-ar putea spune că problemele care sînt la ordinea zilei în Congo se înmulțesc fără încetare. Nici una din problemele ridicate de independența proclamată la 30 iunie 1960 n-a fost rezolvată pînă acum.

Furtuni politice

Așa dar, cînd vorbim despre Congo, țară cunoscută și necunoscută, e firesc să ne gîndim și la atmosfera politică! Se știe că Leopoldville-ul întreține relații diplomatice normale cu Bruxelles-ul. Actualul comandant al armatei congoleze, generalul Mobutu, a adus un număr de consilieri belgieni care, ca și înainte de proclamarea independenței, îi instruesc pe soldații congolezi. Dar dacă în armată sînt numai instructorii belgieni, în ministere poți întîlni consilieri sosiți din mai multe capitale europene, ca și de la Washington.

Parlamentul Republicii Congo a fost bîntuit nu o dată de furtuni politice. Fiecare rafală are repercusiuni asupra componenței Parlamentului. În locul lui Joseph Okito, asasinat odată cu Lumumba, a fost ales președintele al Senatului Victor Komoriko. Înainte, acesta fusese fruntaș al unui partid cu orientare fătîșă probegiană. Apoi, cînd a devenit

au consecințe păgubitoare asupra Republicii Congo, îi slăbesc forțele.

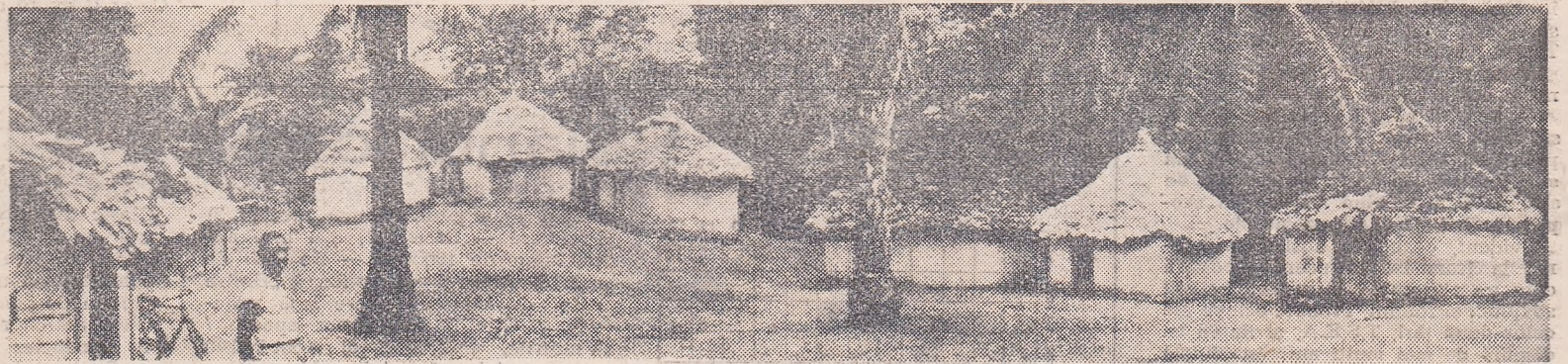
Separatismul, individualismul au fost, sînt și vor mai fi, probabil, încă multă vreme un flagel pentru Congo. Căci există mult mai mulți oameni care vor să ocupe slujbe în instituțiile guvernamentale centrale sau provinciale decît posturi existente. Congo este un mozaic de triburi. Fiecare șef de trib poate spune: tribul sînt eu. Aleși în Parlament, șefii de triburi caută pe toate căile să iasă de sub controlul guvernului central și să guverneze singuri în regiunea lor.

Dacă un șef de trib devine ministru sau ministru adjunct, conducător de departament sau director își completează număricînt întreg aparatul cu oameni din tribul lui. Pînă acum nu există încă o forță care să poată pune capăt unor astfel de acțiuni ale conducătorilor numiți sau aleși.

Politica și localitățile de noapte

Acesta este tabloul veridic al realității congoleze, în parte cunoscute, în parte necunoscute. Uneori ne putem da seama despre schimbările de atmosferă, despre schimbările de orientare din întîmplări și fapte foarte banale. În 1960, în capitala Republicii Congo abia proclamată nu exista nici un local de noapte. Acum ele sînt puzderie. Colonialiștii, care au scăpat de la zdrobirea totală și-au revenit, au prins iar puteri și împreună cu funcționarii din comandamentul O.N.U. au început din nou să petreacă.

În buchetul de colonialiști vechi și noi din Leo-

satele congoleze nu s-a schimbat încă nimic...

președinte al Senatului, s-a declarat independent. În timpul evenimentelor furtunoase mulți oameni politici s-au simțit de altfel înclinați să adopte o linie de mijloc, o poziție neutrală. Bineînțeles, această poziție era determinată de cele mai multe ori de dorința de a se menține cu orice preț într-un post sau altul ori de a dobîndi o funcție mai importantă și nu oglînda deloc adevărata convingere a respectivului.

După partidul Mișcarea națională din Congo al lui Lumumba s-a scindat și Partidul solidarității africane întemeiat de Gizenga. Colonialiștii au izbutit să provoace disensiuni în sînul acestui partid, ceea ce a dus la slăbirea lui și în genere a frontului național patriotic.

Adjuncți ai primului ministru Adoula au fost aleși Jean Bolikango, liderul Partidului unității naționale, Jason Sendwe, președintele partidului de opoziție din Katanga și Christophe Gbenye, care conduce acum partidul Mișcarea națională din Congo. Ar fi nedrept însă, să considerăm schimbările survenite în Parlamentul congolez numai ca simple înlocuiri de persoane. Vorbind despre evenimentele petrecute în imensul Palat al națiunilor, presa occidentală a afirmat că Congo-ul se îndreaptă vîdit spre dreapta, că lumumbiștii, cum sînt numiți adevărații patrioți din Congo, suferă pierderi. Drept exemplu a fost citat Anicet Kasamura. Acesta, conducător al partidului Gruparea Africii Centrale, a fost amenințat cu măsuri represive și, la fel ca și împotriva lui Gizenga, i s-a inscenat un „proces”. Membru al Parlamentului, fruntaș de seamă al mișcării de eliberare națională din Congo, Kasamura a trebuit să părăsească țara.

Cele de mai sus au fost aprecieri occidentale asupra luptei parlamentare din Leopoldville. Dar e prematur să se facă pronosticuri. De fapt Congo-ul continuă să clocotească. Nu numai persoane luate izolat, ci și partide întregi își schimbă orientarea. Printre muncitori, funcționari, țărani au loc importante deplasări sociale. Toate păturile populației sînt cuprinse de un proces de înțelegere a evenimentelor care s-au abătut asupra Congo-ului. În aceste împrejurări, încercările de a face pronosticuri asupra ulterioarei desfășurări a evenimentelor pot duce numai la concluzii pripite și neîntemeiate. Totuși, încă de pe acum se poate spune că permanentele schimbări din aparatul de stat

poldville americanii sînt pe primul plan. În oraș există un centru de informații al S.U.A. Ambasadorul american, dl. Gullion, nu se sfiește să facă caz de influența pe care o are asupra unor oameni politici din Republica Congo. Ca să nu mai vorbim despre consulul Cassilly. Acesta a fost arestat de cîteva ori, acuzat de spionaj, expulzat. Acum, însă, nu se mai suflă o vorbă despre activitatea lui trecută, atît de scandaloasă; omul se află din nou la Leopoldville. Americanii îi calcă serios pe bătăture pe colonialiștii belgieni, dar totul dovedește că aceștia din urmă se împotrivesc și n-au deloc de gînd să netezească drumul americanilor nici în Katanga și nici în celelalte regiuni bogate ale Congo-ului.

Ca și pînă acum, modernul hotel „Royal”, pavozat cu drapelele O.N.U., continuă să fie sediul permanent al comandamentului Organizației Națiunilor Unite în Congo. Spre uimirea vizitatorilor, în oraș nu pot fi văzuți aproape deloc soldați din armata congoleză: generalul Mobutu și-a retras trupele din Leopoldville. Foștii soldați din „Force Publique” se află cantonați în tabăra „Binza” din preajma orașului. Armata a mai păstrat numai un aerodrom la Leopoldville. Aerodromul este pe jumătate distrus, dar generalul ține cu tot dinadinsul să-și aibă aviația lui, congoleză. Germania occidentală, care aprovizionează Katanga rebelă cu avioane cu reacție, a găsit un pretext cum nu se poate mai bun spre a-și „rectifica” atitudinea și a poza ca neutră: drept care a vîndut cîteva avioane vechi și Leopoldville-ului.

... Pe o stradă din Leopoldville am văzut un copac uriaș doborît de furtună. Dar nu era smulș din rădăcini. Neputîndu-se împotrivi furtunii, trunchiul s-a frînt acoperînd strada cu coroana lui bogată. Copacul e mort, dar scoarța s-a acoperit de licheni și brusturi, care dau impresia de viață.

La fel se întîmplă și cu regimul colonial. Acesta s-a prăbușit dar și în această situație mai poate inspira teamă. Asta este cheia pentru înțelegerea cumplitei tragedii trăite de poporul congolez care, din păcate, abia în zilele tulburi, dramatice ale istoriei lui a început să cunoască și Uniunea Sovietică, cauza noastră dreaptă.

N. Hohlov